

MODERNE TAAL- EN LETTERKUNDE

MASTEROPLEIDINGEN

FACULTEIT GEESTESWETENSCHAPPEN

UNIVERSITEIT UTRECHT

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0724

© 2019 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDINGEN LETTERKUNDE, NEERLANDISTIEK EN TAALWETENSCHAPPEN VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT.....	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN.....	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	6
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	6
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
LANDELIJK CURSUSAANBOD MASTERLANGUAGE.....	10
ORGANISATORISCHE CONTEXT	13
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	14
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING LITERARY STUDIES	19
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING NEERLANDISTIEK.....	26
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING TAALWETENSCHAPPEN.....	34
BIJLAGEN	43
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	45
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN DE PROGRAMMA'S	47
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	54
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	55

Dit rapport is vastgesteld op 21 oktober 2019

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDINGEN LETTERKUNDE, NEERLANDISTIEK EN TAALWETENSCHAPPEN VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2016).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN

Masteropleiding Literary Studies

Naam van de opleiding:	Literary Studies (Literature Today/Literatuur vandaag)
CROHO-nummer:	60813
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	English and Comparative Literature (Engels) Dutch Literature (Nederlands en Engels) Modern Literature (Frans, Duits, Italiaans ¹ en Spaans)
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO:	01/11/2019

Masteropleiding Neerlandistiek

Naam van de opleiding:	Neerlandistiek
CROHO-nummer:	60849
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	-
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Inleverdatum NVAO:	01/11/2019

Masteropleiding Taalwetenschappen

Naam van de opleiding:	Taalwetenschappen
CROHO-nummer:	60815
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Interculturele communicatie Meertaligheid en taalverwerving
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO:	01/11/2019

---

¹ Vanaf 2019-2020 is het niet langer mogelijk om Italiaans te bestuderen in de track Modern Literature.

Het bezoek van het visitatiepanel Moderne Taal- en Letterkunde aan de Faculteit Geesteswetenschappen van Universiteit Utrecht vond plaats op 18, 19, 20 en 21 juni 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Universiteit Utrecht
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 7 januari 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de masteropleidingen Letterkunde, Neerlandistiek en Taalwetenschappen beoordeelde bestond uit:

- Em. prof. F. (Frank) Willaert, emeritus hoogleraar Oudere Nederlandse Letterkunde aan de Universiteit Antwerpen (België) [voorzitter];
- Prof. dr. W.M. (Wander) Lowie, hoogleraar in Engels, Taalwetenschap en Toegepaste Taalwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. E.J. (Liesbeth) Korthals Altes, hoogleraar Algemene Literatuurwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. J.F. (Josep) Quer, research professor aan het Institutíó Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) van de Universitat Pompeu Fabra (Spanje);
- D. (Dennis) Smit MA, secretaris bij het Programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen en vertaler Italiaans;
- T. (Tamara) van Seggelen BA, onderzoeksmasterstudent Linguistics and Communication Sciences (research) aan de Radboud Universiteit [student-lid];
- Prof. dr. B. (Bart) van den Bossche, hoogleraar Italiaanse Literatuur aan de KU Leuven (België) [referent Italiaanse Taal en Cultuur];
- Prof. M. (Máire) Ní Mhaonaigh, professor in Celtic & Medieval Studies aan St John's College van de University of Cambridge (Groot-Brittannië) [referent Keltische Talen en Cultuur Universiteit Utrecht];
- Prof. dr. B. (Bart) Philipsen, hoogleraar Duitse Literatuur & Theater Studies aan de KU Leuven (België) [referent Duitse Taal en Cultuur Universiteit Utrecht].

Het panel werd ondersteund door drs. L.C. (Linda) te Marvelde en dr. J. (Joke) Corporaal, die optraden als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De masteropleidingen Letterkunde, Neerlandistiek en Taalwetenschappen aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht maken onderdeel uit van de visitatiegroep Moderne Taal- en Letterkunde. In de periode januari 2019 tot en met juni 2019 beoordeelde het panel in totaal 55 opleidingen aan 6 universiteiten.

Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Em. prof. F. (Frank) Willaert, emeritus hoogleraar Oudere Nederlandse Letterkunde aan de Universiteit Antwerpen (België) [voorzitter];
- Prof. P. (Petter) Aaslestad, hoogleraar in Scandinavische Literatuur, verbonden aan de Norwegian University of Science and Technology (NTNU) in Noorwegen, en voorzitter van de The Norwegian Association of Researchers (Noorwegen);
- Prof. dr. P.A.J.M. (Peter-Arno) Coppen, hoogleraar Vakdidactiek en schoolvakontwikkeling op de wetenschapsgebieden taal, cultuur en geschiedenis aan de Radboud Universiteit;

- Prof. dr. S. (Stef) Craps, hoogleraar Engelse Literatuur aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. M.B.H. (Martin) Everaert, hoogleraar Taalwetenschap aan de Universiteit Utrecht;
- Em. prof. dr. O.C.M. (Olga) Fischer, emeritus hoogleraar Taalkunde van de Germaanse talen, in het bijzonder de Engelse Taalkunde aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. E.J. (Liesbeth) Korthals Altes, hoogleraar Algemene Literatuurwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Dr. M. (Maartje) Kouwenberg, beleidsmedewerker bij het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO);
- Prof. dr. F. (Folkert) Kuiken, bijzonder hoogleraar Nederlands als tweede taal en meertaligheid aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. K. (Karen) Lahousse, universitair hoofddocent (Franse) Taalkunde aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. S.L. (Sarah) de Lange, bijzonder hoogleraar aan de afdeling Politicologie van de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. K. (Katja) Lochtman, professor in Duits en Engels aan de Vrije Universiteit Brussel (België);
- Prof. dr. W.M. (Wander) Lowie, hoogleraar in Engels, Taalwetenschap en Toegepaste Taalwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Em. prof. M.J.H. (Maaike) Meijer, auteur en honorair hoogleraar aan Maastricht University;
- Prof. dr. J.F. (Josep) Quer, research professor aan het Institutó Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) van de Universitat Pompeu Fabra (Spanje);
- D (Dennis) Smit MA, secretaris bij het Programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen en vertaler Italiaans;
- Prof. dr. P.J. (Paul) Smith, hoogleraar Franse Literatuur aan de Universiteit Leiden;
- Prof. H. (Helen) Wilcox, hoogleraar in Engelse Literatuur aan Bangor University in Wales (Groot-Brittannië);
- O. (Onno) van Wilgenburg MA, teamleider Voortgezet Onderwijs Talen bij het Nuffic;
- J.C. (Jolanda) Rozendaal MA, masterstudent Leraar Frans Voorbereidend Hoger Onderwijs aan de Universiteit Utrecht [student-lid];
- T. (Tamara) van Seggelen BA, onderzoeksmasterstudent Linguistics and Communication Sciences (research) aan de Radboud Universiteit [student-lid];
- H.M. (Hanne) Stegeman, bachelorstudent Engelse Taal en Cultuur en Mediastudies aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid];
- Prof. dr. B. (Benjamin) Biebuyck, gewoon hoogleraar Duitse Letterkunde aan de Universiteit Gent (België) [referent Duitse Taal en Cultuur];
- Prof. dr. B. (Bart) van den Bossche, hoogleraar Italiaanse Literatuur aan de KU Leuven (België) [referent Italiaanse Taal en Cultuur];
- Prof. dr. B.W. (Ben) Dhooge, professor en onderzoeker aan het departement Languages and Cultures, sectie Slavic and East-European Studies, van de Universiteit Gent (België) [referent Slavische Talen en Culturen];
- Prof. dr. S. (Sebastiaan) Faber, professor in Hispanic Studies aan Oberlin College (Verenigde Staten) [referent Spaanse Taal en Cultuur];
- Dr. B. (Babs) Gezelle Meerburg, docente aan de NHL Stenden in Leeuwarden en Groningen voor de bachelor- en masteropleiding tot leraar Frysk [referent Minorities and Multilingualism];
- Em. prof. dr. H.L.M. (Hub) Hermans, emeritus hoogleraar Moderne Romaanse Letterkunde en Cultuurkunde, in het bijzonder de Spaanse, aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent Romaanse Talen en Culturen];
- Prof. M. (Máire) Ní Mhaonaigh, professor in Celtic & Medieval Studies aan St John's College van de University of Cambridge (Groot-Brittannië) [referent Keltische Talen en Cultuur Universiteit Utrecht];
- Prof. dr. B. (Bart) Philipsen, hoogleraar Duitse Literatuur & Theater Studies aan de KU Leuven (België) [referent Duitse Taal en Cultuur Universiteit Utrecht];
- Prof. dr. A. (Arvi) Sepp, professor Duitse Letterkunde aan de Universiteit Antwerpen en professor Vertaalwetenschap aan de Vrije Universiteit Brussel (België) [referent Duitse Taal en Cultuur];

- Prof. dr. P. (Pierre) Schoentjes, professor in Franse Literatuur aan de Universiteit Gent (België) [referent Franse Taal en Cultuur].

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, waarbij rekening is gehouden met de expertise, onafhankelijkheid en beschikbaarheid van de panelleden.

Projectleider van de visitatiegroep Moderne Taal- en Letterkunde was dr. Anna Sparreboom, medewerker van QANU. Zij was tevens secretaris van het panel tijdens de bezoeken aan de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam. Zij bezocht tevens de start- en slotvergaderingen van het panel van de bezoeken aan de Universiteit van Amsterdam en de Radboud Universiteit. Tijdens de bezoeken aan de Universiteit Leiden, de Universiteit van Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen werd het panel ondersteund door drs. Erik van der Spek, freelance medewerker van QANU. Tijdens de bezoeken aan de Universiteit van Amsterdam en de Radboud Universiteit werd het panel ondersteund door dr. Hester Minnema (onder supervisie van dr. Anna Sparreboom), freelance medewerker van QANU. Tijdens het bezoek aan de Universiteit Utrecht werd het panel ondersteund door drs. Linda te Marvelde en dr. Joke Corporaal (onder supervisie van drs. Linda te Marvelde), tevens freelance medewerkers van QANU. Vanaf 1 mei 2019 werd Anna Sparreboom vanwege zwangerschapsverlof als projectleider vervangen door dr. Els Schröder (visitatie Rijksuniversiteit Groningen) en dr. Alexandra Paffen (visitatie Universiteit Utrecht). De projectleiders en secretarissen voerden regelmatig overleg. Jaira Azaria MA, medewerker van QANU, las alle conceptrapporten, droeg zorg voor de vergelijkbaarheid van de rapporten en de centrale coördinatie.

Vorbereiding

Op 15 oktober 2018 vond een uitgebreid vooroverleg plaats met de voorzitter waarin de projectleider hem informeerde over de taakstelling en werkwijze van het panel in het algemeen en de rol van de voorzitter in het bijzonder, en een toelichting gaf op de van toepassing zijnde beoordelingskaders.

Op 20 november 2018 hield het panel zijn startvergadering, waar de projectleider de panelleden informeerde over de taakstelling, algemene werkwijze en de formele kaders. Het panel maakte tijdens de startvergadering afspraken over de werkwijze in voorbereiding op de bezoeken.

Om de consistentie van de beoordeling binnen de visitatiegroep te waarborgen, hield het panel na de eerste drie bezoeken aan de Universiteit Leiden, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit een ijkingsoverleg. Tijdens dit overleg, dat plaatsvond op 9 april 2019, is de werkwijze geëvalueerd, zijn een aantal terugkerende inhoudelijke thema's besproken, en zijn de oordelen op de standaarden per gevisiteerde opleiding vastgesteld. Bij het ijkingsoverleg waren aanwezig: Frank Willaert (voorzitter), Wander Lowie, Folkert Kuiken en Helen Wilcox namens het panel, en Anna Sparreboom, Erik van der Spek, Hester Minnema en Alexandra Paffen namens QANU. Op 5 juli 2019 vond een tweede ijkingsoverleg plaats. Hierbij waren Frank Willaert, Folkert Kuiken, Wander Lowie (via skype), projectleider Alexandra Paffen, en secretarissen Hester Minnema en Erik van der Spek aanwezig.

Voor elke gespreksronde werden representatieve gesprekspartners geselecteerd. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

De opleidingen schreven ter voorbereiding op de visitatie een zelfevaluatierapport. Deze werden na ontvangst door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid en vervolgens doorgestuurd aan de panelleden. De panelleden bestudeerden de zelfevaluatierapporten en bijlagen en formuleerden op basis hiervan vragen en aandachtspunten ter voorbereiding op het bezoek. Ook formuleerden de panelleden per opleiding punten die hen in positieve zin opvielen.

Naast de zelfevaluatierapporten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek een selectie van eindwerken. Het panel maakte op basis van de lijst afgestudeerden van de periode 2017-2018 een selectie met een evenwichtige spreiding in cijfers, afstudeervarianten en begeleiders. Zoals

afgesproken met de NVAO werden vanwege de hoeveelheid te beoordelen opleidingen niet 15 maar 8 scripties per opleiding geselecteerd. Aan de aanvullende voorwaarden voor het hanteren van een aangepaste werkwijze bij de scriptieselectie (gezamenlijke examencommissie en aantoonbare overlap in de programma's), die werden gesteld door de NVAO, is voldaan.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan Universiteit Utrecht vond plaats op 18, 19, 20 en 21 juni 2019.

Bij de start van het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen en vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. De panelleden bespraken ook hun bevindingen ten aanzien van de (beoordeling van de) bestudeerde scripties.

Tijdens het bezoek heeft het panel eveneens onderwijs- en toetsmateriaal en verslagen van de opleidings- en examencommissie bestudeerd. Een overzicht van het bestudeerde materiaal is opgenomen in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissies en de opleidingsbesturen. Ook sprak het panel met de landelijke coördinator van Masterlanguages. Het gesprek vond plaats op 21 juni 2019.

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de voorlopige bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een korte mondelinge toelichting aan alle belangstellenden, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel deelde.

Rapportage

De secretarissen schreven een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legden dat vervolgens voor aan de projectleider voor een collegiale toets. Daarna vroegen de secretarissen de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de projectleider het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de projectleider en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit Geesteswetenschappen en aan het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een Associate Degree-programma, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit en vertoont tekortkomingen op meer aspecten.

Voldoende

De opleiding voldoet over de volle breedte van de standaard aan de basiskwaliteit.

Goed

De opleiding steekt systematisch uit boven de basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch ver uit boven de basiskwaliteit en geldt als een internationaal voorbeeld.

LANDELIJK CURSUSAANBOD MASTERLANGUAGE

Masterlanguage

Masterlanguage (MaLa) is het landelijke cursusaanbod voor talenstudenten die staan ingeschreven bij de universitaire masteropleidingen Letterkunde, Taalwetenschappen, Oudheidstudies en Neerlandistiek. Masterlanguage is een initiatief van het Disciplineoverleg Letteren en Geschiedenis (DLG) en heeft als doelstelling de brede expertise op het gebied van de talen landelijk beschikbaar te stellen. Het MaLa-programma wordt gezamenlijk ontwikkeld en aangeboden door de Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Rijksuniversiteit Groningen, Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht en de Vrije Universiteit Amsterdam.

Het panel Moderne Taal- en Letterkunde besteedt bij alle visitaties aandacht aan het aanbod en gebruik van Masterlanguage in opleidingen op het gebied van de moderne talen, letterkunde, en taalwetenschappen. Het panel van het cluster Regiostudies bestudeert en beoordeelt gelijktijdig het aanbod op het gebied van de Klassieke talen en Oudheidstudies. Het panel Moderne Taal- en Letterkunde heeft bij het bezoek aan de Universiteit Utrecht een apart gesprek gevoerd met de landelijke coördinator van Masterlanguage om een compleet beeld te krijgen van het functioneren van het MaLa-programma.

Organisatie

Masterlanguage heeft één centraal loket dat bestaat uit een landelijke coördinator, een beleidsmedewerker, en een secretaresse. De landelijke coördinator rapporteert aan het Regieorgaan en aan het DLG. Elke taal heeft een landelijk vakteam dat bestaat uit een docent van elk van de deelnemende universiteiten. Dit vakteam is verantwoordelijk voor het MaLa-cursusaanbod op het gebied van de betreffende taal. Onder deze verantwoordelijkheid vallen ontwikkeling van cursussen, vaststelling en bewaking van het cursusniveau en organisatie van extracurriculaire activiteiten. Elk vakteam heeft een vakteamvoorzitter die de processen binnen het vakteam aanstuurt en de schakel vormt met het MaLa-loket. De vakteamvoorzitters zijn verenigd in de Programmaraad. Deze raad voert de centrale regie over het MaLa-cursusaanbod en bewaakt mede de afstemming en kwaliteit van het totale cursusaanbod.

In het academisch jaar 2017-2018 is een stuurgroep in het leven geroepen. Deze stuurgroep bestaat uit vice-decanen en/of onderwijsdirecteuren van de deelnemende universiteiten. De stuurgroep heeft een adviserende rol en biedt ondersteuning bij het uitzetten van het MaLa-beleid binnen de instellingen. Masterlanguage valt vanaf 2019 onder het Nationaal Platform voor de Talen. De voorzitter van het Talenplatform is voorzitter van de MaLa-stuurgroep.

Aanbod

Masterlanguage biedt studenten in de moderne talen de mogelijkheid om in de keuzeruimte van hun masteropleiding cursussen in de doeltaal te volgen. Sinds de start van Masterlanguage in het academisch jaar 2013-2014 worden er cursussen verzorgd op het gebied van de talen Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands en Klassieke talen. Spaans is vanaf studiejaar 2017-2018 aan het cursusaanbod toegevoegd. MaLa-onderwijs wordt gegeven in de doeltaal (met uitzondering van de Klassieke talen). Voor elke taal bestaat het aanbod elk semester uit één of twee cursussen van 5 EC die altijd op vrijdag worden ingeroosterd. Met instellingen is afgesproken om op vrijdag geen – of in ieder geval zo min mogelijk – lokaal masteronderwijs te programmeren, zodat studenten in de gelegenheid zijn om MaLa-cursussen te volgen.

Het panel heeft de MaLa-cursussen bestudeerd en stelt vast dat het MaLa-aanbod onderzoeksgericht is en functioneert als een aanvulling op het lokale cursusaanbod. MaLa geeft de mogelijkheid expertise te bundelen en het aanbod voor studenten te verbreden. Het panel concludeert dan ook dat het aanbod van MaLa een belangrijke en waardevolle toevoeging kan zijn aan het vakkenpakket van masterstudenten taal- en letterkunde. Met name voor studenten Duits, Frans, Spaans en Italiaans biedt het MaLa-aanbod de nodige verrijking op het lokale aanbod voor studenten.

Het cursusaanbod van 2019-2020 wordt voor het eerst meerjarig (3 jaar) vastgelegd met vaste cursustitels en een vaste cursusbeschrijving. Het voordeel van deze (nieuwe) programmering is dat het MaLa-cursusaanbod in de Onderwijs- en Examenreglementen (OERen) van de deelnemende instellingen opgenomen kan worden. Hierdoor zullen naar verwachting de betrokken organisatiepartijen (examencommissies, programmacoördinatoren, onderwijsdirecteuren, docenten) meer vertrouwd raken met het MaLa-onderwijs. Het kan ook een aantal processen versoepelen. Studenten hoeven dan bijvoorbeeld niet meer voor iedere cursus instemming van een examencommissie te hebben voor deelname aan MaLa-onderwijs. De coördinator informeert het panel dat er een check zal plaatsvinden om te onderzoeken of de cursussen daadwerkelijk in de OERen van de deelnemende opleidingen zijn opgenomen.

Instream

De instroom in sommige cursussen is laag, soms zelfs zo laag dat de cursus wordt afgelast. Bij minder dan drie deelnemers komt een cursus te vervallen. Er zijn voor de lage instroom een aantal mogelijke oorzaken. De meeste studenten volgen Mala-onderwijs in hun vrije keuzeruimte, maar die ruimte is betrekkelijk klein, en daarbovenop kunnen ze ook kiezen uit lokaal aanbod. Ook was er tot nu toe nog geen landelijke afstemming over de wijze waarop (lokaal) de voorlichting over MaLa plaatsvindt. Daar komt nog bij dat studenten tot nu toe altijd toestemming moesten vragen aan de examencommissie van hun universiteit om een MaLa-cursus te kunnen volgen. Deze extra stap in het inschrijfproces werkte mogelijk afremmend. Door cursussen op te nemen in de Onderwijs- en Examenreglementen van de verschillende instellingen zou deze stap niet meer nodig zijn. Uit gesprekken blijkt verder dat studenten de reistijd naar andere instellingen als belemmerend ervaren. De inzet van *blended learning* zou deze hobbel in de toekomst mogelijk weg kunnen nemen.

Voorlichting

De voorlichting over het MaLa-aanbod valt onder de verantwoordelijkheid van de instellingen. Tijdens de voorlichting over de lokale masterprogramma's vindt in principe ook de voorlichting over Masterlanguage plaats. Er is een inhoudelijke basispresentatie beschikbaar die aangepast kan worden aan de betreffende masteropleiding. In 2019-2020 lanceert MaLa een promotiecampagne om het cursusaanbod meer bekendheid te geven. Studenten worden verder doorverwezen naar de website van Masterlanguage, waarin het volledige cursusaanbod en alle praktische informatie opgenomen staat. De MaLa-website heeft onlangs een nieuwe inrichting gekregen, zodat informatie voor zowel studenten als docenten aantrekkelijker wordt gepresenteerd en beter toegankelijk is. De website is van wezenlijk belang, omdat het de toegangspoort is tot het cursusaanbod en de cursusinschrijving. Het panel adviseert alle deelnemende instellingen om het MaLa-programma bij studenten onder de aandacht te brengen door ze actief te wijzen op deze website en/of door Masterlanguage met vaktitels en alle mogelijke specificaties van inhoud, leerdoelen, docenten, plaats en tijd online op te nemen.

De landelijke coördinator informeert het panel dat de lokale (doeltaal)docenten van de deelnemende instellingen een sleutelrol spelen bij het promoten van en informeren rond de MaLa-vakken. Deze lokale docenten zijn echter vaak onvoldoende vertrouwd met het aanbod van Masterlanguage waardoor zij geen stimulerende rol spelen bij het kiezen voor MaLa-vakken. Daarnaast begrijpt het panel dat een aantal mastercoördinatoren van de verschillende deelnemende instellingen (nog) niet open staat voor het opnemen van het MaLa-aanbod in hun masterprogramma omdat zij vrezen hierdoor studenten te verliezen voor bepaalde (kwetsbare) vakken uit het lokale aanbod. Om dit probleem te ondervangen worden voorstellen gedaan om te komen tot inbeddingsstrategieën in de lokale masteropleidingen waarbij MaLa-cursussen een deel van de stage, het stageonderzoek en/of een deel van de masterscriptie vervangen of in de vrije ruimte opgenomen worden en zo het lokale cursusaanbod niet bedreigen. Het panel is geïnformeerd dat het opofferen van een deel van de masterscriptie ten behoeve van MaLa-aanbod is gesuggereerd door een van de deelnemende instellingen voor een specifieke educatieve opleiding. Volgens het panel moet deze oplossingsrichting gespecificeerd worden en niet zonder meer als optie worden gepresenteerd.

Kwaliteitsborging

Iedere cursus wordt in principe verzorgd door twee docenten, elk afkomstig van een andere universiteit. Een van de twee docenten is tevens coördinator van de cursus. De Programmaraad houdt via de vakteams toezicht op de kwaliteit van de docentuur. De kwaliteitsborging van elke cursus valt onder de verantwoordelijkheid van het instituut dat de cursus aanbiedt (het penvoerende instituut). De coördinator van het vak – die verbonden is aan het penvoerende instituut – is verantwoordelijk voor het opstellen van de studiehandleiding, toetsen, de toetsdossiers, et cetera voor alle studenten die deelnemen aan het MaLa-vak. De examencommissie van het instituut waar de student staat ingeschreven als hoofdvakstudent en van welke de student na afronding van het programma het diploma ontvangt is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en kwaliteitszorg van het gehele programma dat door de student gevolgd is.

Het panel vindt Masterlanguage een mooi initiatief, beschrijft de organisatiestructuur als logisch, en constateert dat het cursusaanbod relevant en interessant is voor masterstudenten. Uit de evaluaties van de cursussen blijkt ook dat de kwaliteit door studenten positief wordt beoordeeld. Het panel ziet de samenwerking van (twee) docenten van verschillende universiteiten in een cursus, én het feit dat studenten kennismaken met collega-studenten en docenten van andere instellingen als een verrijking voor alle betrokken partijen. De kwaliteit van het cursusaanbod is in de optiek van het panel goed geborgd. Door verschillende oorzaken is de animo voor Masterlanguage de afgelopen jaren beperkt geweest, maar het panel heeft er vertrouwen in dat de genomen maatregelen ertoe zullen bijdragen dat studenten in de toekomst meer van het aanbod gebruik gaan maken.

ORGANISATORISCHE CONTEXT

De Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht biedt in totaal 21 bacheloropleidingen, 18 eenjarige masterprogramma's, een masterprogramma van 90 EC en 11 tweejarige onderzoeksmasters aan. De faculteit telt ongeveer 6.000 studenten.

Het onderwijs en onderzoek van de Faculteit Geesteswetenschappen is georganiseerd in departementen en (daarbinnen) in schools en onderzoeksinstituten. Alle gevisiteerde opleidingen maken deel uit van het Departement Talen, Literatuur en Communicatie en van de School Talen, Literatuur en Communicatie.

De Universiteit Utrecht profileert zich als brede onderzoeksuniversiteit, en wil hoogwaardig en innovatief onderwijs bieden. Het Utrechtse onderwijsmodel kenmerkt zich door a) een brede bachelor en een verdiepende master, b) flexibiliteit en keuzevrijheid voor de student, c) persoonlijk en activerend onderwijs en d) professionele ontwikkeling van docenten. Een belangrijk aandachtspunt in de uitwerking van de onderwijsvisie is kleinschalig onderwijs. In de masteropleidingen worden groepen gesplitst bij meer dan twintig inschrijvingen. Op die manier kan persoonlijk, activerend onderwijs optimaal tot stand komen.

In september 2016 zijn alle Geesteswetenschappelijke masterprogramma's door een universiteitsbrede masterherziening in vernieuwde vorm van start gegaan. Als onderdeel van deze herziening heeft ieder masterprogramma het curriculum opnieuw vormgegeven en is van twee cursussen met een omvang van 7,5 EC per blok overgegaan op drie cursussen van 5 EC. Ieder masterprogramma volgt nu een vaste opbouw: in de eerste twee blokken volgt een student zes cursussen geprogrammeerd onderwijs, in de laatste twee blokken wordt het masterprogramma afgesloten met een scriptie en een praktijkonderdeel.

Iedere opleiding heeft zijn eigen opleidingscommissie en opleidingscoördinator. De faculteit heeft zeven examencommissies voor de bacheloropleidingen, een examencommissie voor de masteropleidingen (60 en 90 EC), en een examencommissie voor de tweejarige masteropleidingen. Een facultaire toetscommissie geeft de examencommissies advies over toetsing binnen de opleidingen.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Masteropleiding Literary Studies

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding Literary Studies bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel geeft aan dat de eindtermen duidelijk gedefinieerd en afgebakend zijn, en inhoudelijk goed in elkaar zitten. Afgestudeerden van deze opleiding hebben de vereiste kennis, het inzicht en de vaardigheden die overeenkomen met de doelstellingen, met inbegrip van zelfstandige academische ontwikkeling. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld. Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar deze kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met het curriculum kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. Het programma kenmerkt zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opzet van de opleiding is volgens het panel wat complex. Het panel waardeert dat de opleiding waarde hecht aan het behoud van de talenttracks, en begrijpt de uitdaging om het aanbod zo breed mogelijk te houden. Het signaal van studenten die Duits, Frans, Spaans (en tot het huidige jaar Italiaans) volgen over het beperkte onderwijsaanbod in de doeltaal is belangrijk en zou nader besproken kunnen worden. De opleiding besteedt veel aandacht aan transferable skills en geeft studenten de mogelijkheid een stage te volgen. Dat studenten nogal eens uitlopen bij de stage is wel problematisch omdat hiermee de studeerbaarheid van het programma in het gedrang komt. De begeleidingssystematiek bij de stage zit volgens het panel naar behoren in elkaar.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Ze voelen zich over het algemeen goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast.

Standaard 3: Toetsing

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vier-ogen-principe bij het opstellen van toetsen.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor

te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De interviewsessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding.

Masteropleiding Neerlandistiek

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding Neerlandistiek bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel waardeert de transnationale opzet van het profiel, maar geeft tegelijkertijd aan dat niet direct duidelijk is wat die nu concreet betekent. Het raadt de opleiding dan ook aan om de praktische vertaling hiervan te verhelderen. De internationale insteek verdient meer aandacht en dient verder uitgekristalliseerd te worden. Het panel waardeert de maatschappelijke en werkveld-gerelateerde doelstellingen van de opleiding. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld. Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar de academische oriëntatie kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met het curriculum kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. Het programma kenmerkt zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Ze voelen zich ook goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen. De opleiding voert in het academische jaar 2019-2020 enkele wijzigingen door die volgens het panel zullen bijdragen aan een verdere bestending van het profiel van de opleiding.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma te kunnen uitvoeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast.

Standaard 3: Toetsing

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vier-ogen-principe bij het opstellen van toetsen. Het panel raadt de opleiding wel aan om werk te maken van een meer uniforme manier van toetsen die leidt tot meer transparantie en duidelijkheid voor studenten.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De intervisiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding. Het eerste cohort is terechtgekomen in relevante functies, werkvelden en/of opleidingstrajecten.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding Taalwetenschappen bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel geeft aan dat de eindtermen duidelijk gedefinieerd en afgebakend zijn, en inhoudelijk goed in elkaar zitten. De opleiding bestaat uit twee programma's (Interculturele Communicatie (ICC) en Meertaligheid en Taalverwerving (MTV)) die beide aansluiten op de noden van de maatschappij en het beroepenveld, met een zekere differentiatie. Afgestudeerden van deze opleiding hebben de vereiste kennis, het inzicht en de vaardigheden die overeenkomen met de doelstellingen, met inbegrip van zelfstandige academische ontwikkeling. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld. Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar deze kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Het panel plaatst een opmerking bij de complexe opzet van de opleiding. In de praktijk functioneren de twee programma's min of meer als op zichzelf staande opleidingen die ieder een ander vakgebied representeren en bedienen. Daar komt bij dat de hoeveelheid mogelijke studiepaden (tracks) enigszins caleidoscopisch aandoet en vragen oproept over de praktische uitvoerbaarheid. Tegelijkertijd zijn juist de taalspecifieke componenten een krachtig onderdeel van de opleiding, aldus het panel.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met de curricula van beide programma's kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. De programma's kenmerken zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Studenten worden via de stage/praktijkcomponenten en beroepsgerichte opdrachten goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om de programma's te kunnen uitvoeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast. De inzet van tijdelijke docenten (ICC) is zorgelijk, maar kwesties hieromtrent staan voldoende op de radar van de faculteit. Die treft aantoonbaar maatregelen.

Standaard 3: Toetsing

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruik maakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vierogenprincipe bij het opstellen van toetsen. Het panel raadt de opleiding wel aan om werk te maken van een meer uniforme manier van toetsen die leidt tot meer transparantie en duidelijkheid voor studenten.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De intervisiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Masteropleiding Literary Studies

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	goed
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Neerlandistiek

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Taalwetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter van het panel, em. prof. F. (Frank) Willaert, en de secretaris, drs. L.C. (Linda) te Marvelde, verklaren dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 21 oktober 2019

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING LITERARY STUDIES

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De eenjarige masteropleiding Literary Studies (programmaam Literature Today/Literatuur vandaag) heeft als doel literatuur te bestuderen vanuit een internationaal perspectief en binnen een literair- en cultuurtheoretisch kader. Studenten leren hoe literatuur in de moderne samenleving werkt als laboratorium voor ideeën en verhalen. Ze leren de meest recente (inter)nationale ontwikkelingen in de literatuur te analyseren, ook vanuit historisch perspectief. Studenten onderzoeken hoe literatuur zich verspreidt en hoe academische inzichten vertaald kunnen worden naar het grote publiek. Kritische reflectie, opbouw van repertoire, schrijfvaardigheid, en kennis over het functioneren van literaire instellingen in tijden van globalisering staan hierbij centraal. De opleiding onderscheidt zich door het wetenschappelijke met het beroepsgerichte te combineren, een vergelijkend perspectief te koppelen aan een focus op literatuur in een bepaalde Europese taal, en door een thematische blik op het vakgebied (waardebepaling, productie, en circulatie van literatuur in de context van globalisering, digitalisering en commercialisering).

Na afronding van de studie kunnen studenten de kwaliteit van literaire werken benoemen en uitleggen binnen het kader van steeds verdergaande commercialisering. Afgestudeerden zijn gespecialiseerd in de circulatie van literatuur (als onderdeel van de creatieve industrie) in de hedendaagse markt, in het herkennen van het verschil tussen een klassieker en een bestseller in het digitale tijdperk, en in de route van manuscript tot recensie van het werk. Ze gaan veelal aan het werk bij uitgeverijen, mediabedrijven, bibliotheken, literaire stichtingen en culturele instellingen.

Het panel heeft het opleidingsprofiel bestudeerd en concludeert dat de opleiding zeer duidelijk beoogt nadruk te leggen op literatuur(studie) in de hedendaagse samenleving. Wat daarbij met name opvalt zijn de expliciete internationale focus en de combinatie van praktische en academische vaardigheden.

Eindtermen

Het profiel van de opleiding is vertaald in eindtermen (zie bijlage 1). Het panel heeft de eindtermen bestudeerd en stelt vast dat ze passen bij een academische masteropleiding. Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen op het vereiste masterniveau zijn geformuleerd. Het valt het panel in positieve zin op dat de opleiding een mooie toegepaste oriëntatie heeft.

Overwegingen

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel geeft aan dat de eindtermen duidelijk gedefinieerd en afgebakend zijn, en inhoudelijk goed in elkaar zitten. Afgestudeerden van deze opleiding hebben de vereiste kennis, het inzicht en de vaardigheden die overeenkomen met de doelstellingen, met inbegrip van zelfstandige academische ontwikkeling. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld. Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar deze kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Conclusie

Masteropleiding Literary Studies: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'goed'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding *Literary Studies* (60 EC) biedt een keuze uit drie verschillende tracks: 1) English and Comparative Literature (Engelstalig), 2) Dutch Literature (Nederlands- en Engelstalig), en 3) Modern Literature (French, German, Hispanic literature, en tot het huidige jaar Italian) (Nederlands- en Engelstalig en doeltaalspecifiek).

De opleiding hanteert een basisstructuur die is opgezet langs drie zogenoemde focusgebieden: 1) core theories and overview (10 EC cursorisch, 20 EC scriptie), 2) language focus (10-20 EC cursorisch, al dan niet 10 EC stage), en 3) skills (10 EC). Ze heeft verder vier leerlijnen opgezet, die het panel als duidelijk beschrijft: 1) analytic and research skills (o.a. kritisch denken over nieuwe uitdagingen voor de literatuur in een geglobaliseerde en gedigitaliseerde wereld), 2) writing skills (academisch en in doeltaal), 3) repertoire, en 4) knowledge of the work field (uitgeverijen in digitale wereld, internationale literatuursector buiten uitgeverwereld zoals festivals). Binnen de focusgebieden worden de leerlijnen gekoppeld aan de verschillende tracks. Dit zorgt voor samenhang in de verschillende pakketten die studenten kunnen kiezen. Zie bijlage 2 voor een schematisch overzicht van het programma per track.

De drie tracks hanteren dezelfde toelatingseisen, maar richten zich ieder op een "eigen" studentengroep. De track English and Comparative Literature richt zich op studenten met een bachelordiploma Comparative Literature of English (ook studenten met een andere talenbachelor (waaronder Italiaans) die een comparatief perspectief kiezen, kunnen deze track volgen) maar ook op afgestudeerden van opleidingen zoals Liberal Arts and Sciences en Language and Culture Studies. Deze track trekt de meeste internationale studenten aan. In de track Dutch Literature studeren met name studenten met een bachelordiploma Dutch Literature, en degenen die interesse hebben in de Nederlandse literaire markt. De track Modern Literature (French, German, Italian, Hispanic literature) richt zich op studenten met een bachelordiploma Frans, Duits, Italiaans en/of Spaans.

Het afschaffen van Italiaans in de track Modern Literature (vanaf 2019-2020) is tijdens het visitatiebezoek onderwerp van gesprek geweest. Het panel begrijpt dat het gebrek aan belangstelling van studenten zorgt dat het niet langer mogelijk is om deze specifieke track te blijven aanbieden.

Studenten lopen in principe een stage (10 EC), hoewel ze deze mogen vervangen door keuzevakken. Studenten moeten zelf een stageplaats (in binnen- of buitenland) organiseren, bijvoorbeeld bij een uitgeverij of culturele instelling. Ze kunnen hierbij gebruik maken van een stagebank die gebaseerd is op stages van vroegere studenten. Het stageteam van de opleiding beoordeelt of een stage aan alle eisen voldoet, en studenten krijgen begeleiding vanuit het docententeam en de stageverlener. De stage wordt afgesloten met een *internship report* (met onderzoekscomponent). Het is niet altijd makkelijk voor studenten om een stageplaats te vinden. De gereserveerde stageduur is kort; studenten lopen snel studievertraging op wanneer stages langer duren of niet precies in de juiste tijd van het studiejaar worden aangeboden. Een bijkomend probleem is dat het lastig (maar niet onmogelijk) is voor niet-Nederlandse studenten een stageplaats in Nederland (i.c. Nederlandstalig bedrijf) te vinden. De verminderde studeerbaarheid bij het volgen van een stage wordt door studenten als verbeterpunt aangedragen. Eigenlijk, zo betogen zij, zou een programma van 90 EC beter passen bij deze opleiding.

Studenten ronden hun opleiding af met een scriptie onder begeleiding van een docent met kennis van de track/taal waarin zij afstuderen. De opleiding begeleidt studenten gedurende het schrijfproces, bijvoorbeeld bij het opzetten van het onderzoeksvoorstel en de bibliografie.

Het panel heeft het programma bestudeerd en besproken en concludeert dat de tracks, focusgebieden en leerlijnen naar behoren aansluiten op de eindtermen en het opleidingsprofiel. Hoewel de opleiding de samenhang goed uitlegt in het zelfevaluatierapport, merkt het panel op dat met name de verschillende talenttracks de opzet van het programma enigszins ingewikkeld maken. Door de complexiteit is de opleiding dan ook moeilijk te doorgronden. Studenten met een focus op het Engels kunnen hun hele opleiding in het Engels volgen, studenten met een focus op het Nederlands kunnen op een vak na alles in het Nederlands volgen. Maar de studenten die zich richten op Duits, Frans, Spaans of Italiaans zijn minder tevreden met het taalspecifieke aanbod. Zij volgen slechts 10 EC aan cursorisch onderwijs (naast stage/scriptie) en 20 EC in het Nederlands/Engels. Als zij geen stage volgen, dan is het mogelijk 20 EC in de doeltaal te volgen. Het panel begrijpt dat studenten hier hun beklag over doen.

Het panel stelt vast dat de oriëntatie van de opleiding zich duidelijk kenmerkt door de combinatie van het wetenschappelijke en het beroepsgerichte. Het merkt wel op dat de beroepsgerichte oriëntatie op papier (en in de gesprekken met studenten) duidelijker uit de verf komt, dan de academische. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de balans tussen wetenschap en praktijk scherp te bewaken. De opleiding zet afwisselend werkvormen in die passen bij het niveau en de insteek van het programma. Er ligt een bijzondere nadruk op schrijfproducten en opdrachten hebben veelal een arbeidsmarktcomponent. Er worden verschillende teksten geschreven zoals beleidsnota's, kritische stukken en recensies, studenten verrichten redactiewerk en doen onderzoek naar receptie. Daarbij wordt ook samengewerkt met professionals uit het vakgebied (zoals recensenten). Studenten die geen stage volgen, kunnen kiezen voor een keuzecursus, bijvoorbeeld uit het aanbod van Masterlanguage vooraan in dit rapport. De opleiding Literary Studies lijkt deze optie echt te omarmen. Dit waardeert het panel bijzonder en het beschrijft het als een verstandige keuze. Het moedigt de opleiding dan ook aan om op dit ingeslagen pad door te gaan, zolang het aanbod past bij de beoogde leerresultaten. Studenten zouden wel baat hebben bij betere voorlichting over Masterlanguage, zodat zij eerder en beter op de hoogte zijn van de mogelijkheden op dit vlak. De relevante cursussen zijn door de programmacoördinatoren uit het landelijk aanbod geselecteerd en opgenomen in de OER.

Begeleiding

Studenten waarderen de intake-bijeenkomst in oktober waarin belangrijke (gemeenschappelijke) kwesties besproken worden. Daarnaast vindt er in het eerste blok een oriënterende stagebijeenkomst plaats. De studenten waarderen dit, maar geven wel aan dat deze bijeenkomst iets eerder gepland kan worden zodat ze (nog) eerder in het studiejaar een goed beeld hebben van wat hen gedurende de studie te wachten staat. Iedere track heeft een kerndocent die studenten primair begeleidt en beschikbaar is voor vragen en overleg. Het kernteam (kerndocenten en coördinator) komt regelmatig bijeen om de voortgang van studenten te bespreken. Dit team helpt studenten ook met het maken van keuzes rond cursussen en scriptiebegeleider. Studenten kunnen verder terecht bij hun docenten voor begeleiding en feedback. Voor advies over de stage kunnen studenten gebruik maken van de diensten van de stagecoördinator van het departement.

In de tweede helft van het academisch jaar vindt een onderwijsgesprek plaats, waarin studenten en docenten met elkaar in gesprek gaan over de organisatie en de kwaliteit van het programma. Deze vergadering wordt meestal voorgezeten door een student en bijgewoond door de studenten, de coördinator, de (kern)docenten, leden van de opleidingscommissie, een vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, de onderwijsdirecteur, de studentassessor van het departementsbestuur en de onderwijscoördinator. Dergelijke initiatieven dragen volgens het panel bij aan een bijzonder positief studieklimaat.

Studenten kunnen bij de *Career Officer* van de faculteit terecht voor vragen over hun toekomstige loopbaan, voor het oefenen van een sollicitatiegesprek en het bespreken van hun cv. *Career Services* biedt ook workshops aan waarin studenten hun professionele vaardigheden oefenen, zoals het reflecteren op hun motivatie en vaardigheden, het professioneel communiceren op de stage en werkvloer, en het identificeren en uitdragen van *transferable skills*.

Docenten

De opleiding is een interdisciplinair programma en zet docenten in uit verschillende afdelingen, te weten Comparative Literature, Dutch Literature and Language, English Literature and Language, French Literature and Language, German Literature and Language, Italian Literature and Language (tot 2018/19) en Hispanic Literature and Language. De opleiding wordt gedragen door vier leerstoelen: Algemene literatuurwetenschap, Moderne Nederlandse letterkunde, Literatuur in mediavergelijkend perspectief, en Engelse letterkunde en cultuur.

Er zijn in totaal achtentwintig docenten betrokken bij de opleiding, onder wie zeven hoogleraren, drie universitair hoofddocenten en dertien universitair docenten. Alle docenten beschikken over een Basiskwalificatie Onderwijs. Dertien docenten hebben ook nog een Seniorekwalificatie Onderwijs en elf ook een Seniorekwalificatie Onderzoek.

Het panel constateert dat de opleiding beschikt over deskundige en hooggekwalificeerde docenten. Studenten waarderen hun docenten zeer. Ze zijn betrokken, beschikbaar en geven voldoende en goede feedback. Daarnaast geven studenten aan het te waarderen dat docenten ook flexibel zijn en adviezen ter harte nemen. Studenten en docenten vormen met elkaar een constructieve leergemeenschap.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met het curriculum kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. Het programma kenmerkt zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opzet van de opleiding is volgens het panel wat complex. Het panel waardeert dat de opleiding waarde hecht aan het behoud van de talenttracks, en begrijpt de uitdaging om het aanbod zo breed mogelijk te houden. Het signaal van studenten die Duits, Frans, Spaans (en tot het huidige jaar Italiaans) volgen over het beperkte onderwijsaanbod in de doeltaal is belangrijk en zou nader besproken kunnen worden. De opleiding besteedt veel aandacht aan *transferable skills* en geeft studenten de mogelijkheid een stage te volgen. Dat studenten nogal eens uitlopen bij de stage is wel problematisch omdat hiermee de studeerbaarheid van het programma in het gedrang komt. De begeleidingssystematiek bij de stage zit volgens het panel naar behoren in elkaar.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Ze voelen zich over het algemeen goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast.

Conclusie

Masteropleiding Literary Studies: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de masteropleiding Literary Studies is gebaseerd op de facultaire richtlijn Toetsing en Beoordeling (2017) en op de UU Richtlijn Onderwijs. Iedere opleiding heeft een eigen toetsplan waarin de aansluiting tussen eindtermen, leerlijnen, leerdoelen en toetsvormen zichtbaar wordt. Volgens facultair beleid streeft de opleiding ernaar om de toetsvormen af te stemmen op de leerdoelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevarieerde toetsvormen binnen en tussen vakken. De Richtlijn Onderwijs schrijft voor dat ieder vak minimaal twee toetsmomenten heeft, bijvoorbeeld een deeltaets en een eindtoets. Herkansingen vinden plaats binnen hetzelfde blok. De toetsing is standaard een onderdeel van de cursusevaluaties door de studenten. Het panel concludeert dat er sprake is van een helder beleid voor toetsing en herkansingen. Studenten weten van tevoren waar ze aan toe zijn en er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar afsluiting van een vak binnen een blok. Verder vindt het panel het goed dat bij het opstellen van toetsen zoveel mogelijk het '4-ogen-principe' wordt toegepast.

Toetsing in de opleiding

De opleiding zet verschillende toetsvormen in, en richt zich expliciet op toetsing van schrijfvaardigheid (papers, essays etc.), mondelinge vaardigheden (presentaties e.d.), analytische en onderzoeksvaardigheden (cursusopdrachten, scriptie), en kennis van het beroepenveld (via stages en cursussen). Studenten worden van tevoren voldoende op de hoogte gesteld van de eisen die aan toetsen worden gesteld. In het verleden hebben studenten klachten geuit over bijvoorbeeld onduidelijke beoordelingscriteria en te hoge becijfering. Volgens de studenten heeft de opleiding als reactie gepaste maatregelen getroffen en zijn de kritiekpunten vooralsnog niet opnieuw naar voren gekomen. Dit is volgens het panel een mooi voorbeeld van de manier waarop het constructieve contact tussen studenten en docenten leidt tot kwaliteitsverbetering van de opleiding.

Het beoordelingsformulier voor de scriptie kwam tijdens de visitatie nader ter sprake. Sinds september 2018 gebruiken de opleidingen een nieuw, beknopter formulier. Het panel heeft in de steekproeven zowel het oude als het nieuwe formulier gezien, waarbij het de panelleden opviel dat beide formulieren wisselend worden ingevuld, van zeer uitgebreid tot summier. In dat laatste geval is de stap van het formulier naar de beoordeling niet goed te volgen. De examencommissie geeft aan dat beoordelaars informeel op hun gebruik van het formulier worden aangesproken, maar geeft tegelijkertijd aan dat de functie van het formulier ter discussie staat. Sommige docenten gebruik(t)en het als feedbackinstrument, anderen als een manier om het cijfer te onderbouwen. Studenten krijgen volgens de examencommissie altijd feedback op de kwaliteit van hun scriptie, maar de wijze waarop (al dan niet via het formulier) staat docenten vrij. Omdat het panel de schriftelijke onderbouwing van het oordeel belangrijk vindt voor de student, raadt het de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld. Daarbij plaatst het nog een kanttekening bij de beoordelingsprocedure. Zo is het vaak niet duidelijk hoe de kwalitatieve beoordeling leidt tot het gegeven cijfer, en volgt het cijfermatige oordeel volgens het panel niet per se logisch uit de bevindingen van de beoordelaar. Ook ontbreken duidelijke richtlijnen over de becijfering.

Examencommissie

De masteropleiding Literary Studies deelt een examencommissie met de masteropleidingen van 60 en 90 EC in de faculteit Geesteswetenschappen. De faculteit kent een facultaire toetscommissie die in opdracht van de examencommissies adviseert over opleidingsoverstijgende aspecten van toetsing zoals de invloed van Engelstaligheid, ingangseisen etc. De examencommissies en toetscommissie rapporteren jaarlijks aan het faculteitsbestuur in een gezamenlijk jaarverslag.

Docenten zijn verplicht om plagiaat te melden bij de examencommissie. Die geeft aan dat ze de afgelopen jaren geen incidenten met plagiaat heeft aangetroffen. Verder voert de examencommissie

per domein of opleiding steekproeven uit naar eindwerken (zoals het vorige visitatiepanel aanbeval) die vervolgens in de commissie worden besproken. Het principe is dat de leden van de examencommissie daarbij over de grenzen heen kijken van de departementen die zij vertegenwoordigen.

De examencommissie is gestart met het in kaart brengen van de onderzoeksvaardigheden die in de stages worden getoetst. Ook bekeek de commissie de beoordelingsformulieren. Er is nog geen steekproef genomen (zoals gebruikelijk is bij de scripties), maar dit staat voor het komende jaar op de agenda. Ook de archivering van de stagebeoordelingen schiet nog te kort, maar ook hier wordt aan gewerkt. Het panel is tevreden met de proactieve reactie van de examencommissie op de stages, die sinds 2016 onderdeel zijn van vrijwel iedere masteropleiding. Het panel waardeert bijzonder dat de examencommissie bestudeert op welke wijze onderzoeksvaardigheden via de stages worden geoefend en getoetst. Dit zal de kwaliteit van (de toetsing van) de stages met betrekking tot de onderzoekscomponent verhogen.

Het panel kwalificeert de examencommissie als attent, betrokken, en deskundig. De examencommissie toont aan gevoel voor de dagelijkse werkpraktijk van de docenten te hebben. De examencommissie noemt de professionele dialoog als belangrijk instrument om docenten en andere belanghebbenden van de opleiding aan te spreken op zaken die de examencommissie aangaan. De praktijk wijst uit dat dit een succesvolle aanpak is.

Overwegingen

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vier-ogen-principe bij het opstellen van toetsen.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De intervisiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Conclusie

Masteropleiding Literary Studies: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Om zicht te krijgen op de realisatie van de beoogde leerresultaten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek acht eindwerken (inclusief beoordelingen). De bestudeerde producten tonen naar oordeel van het panel voldoende de realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de minder sterke werken trof het panel bijvoorbeeld geparafraseer van primaire teksten en secundaire literatuur in plaats van echte analyse aan. Het panel stelt bij een van de scripties vast dat het theoretische kader en het gebruik van theorie in analyse mager zijn. Maar het concludeert dat het werk wel een voldoende verdient dankzij de uitvoerige (zij het niet heel wetenschappelijke) analyse van de bestudeerde werken. Bij de goede scripties signaleerde het panel duidelijk afgebakende,

relevante probleemstellingen resulterend in heldere onderzoeksvragen, goede kennis van primaire werken, uitgebreid onderzoek, en vlot geschreven stukken. Over het algemeen merkt het panel wel op dat een aantal scripties aan kracht had gewonnen wanneer ze theoretisch en methodologisch sterker zouden zijn.

Alumni

Ongeveer 65% van de alumni van de opleiding Literatuur en Cultuurkritiek (de voorloper van Literary Studies) vonden binnen een jaar na afronding van de opleiding een baan op niveau. Zij werken voornamelijk bij uitgeverijen zoals De Geus, Overamstel, Lebowski en Prometheus. Alumni geven ook les op middelbare scholen en werken voor culturele organisaties zoals Pakhuis de Zwijger en Het Literatuurhuis. Alumni van het eerste cohort van de opleiding Literary Studies werken bij organisaties en instellingen zoals de Digitale Bibliotheek voor Nederlandse Letteren, Boekscout, AKO, the Irish Writers Centre, Passionate Bulkboek, Passie Scholen Houten, en Paagman. De alumni met wie het panel sprak gaven aan met veel tevredenheid terug te kijken op hun opleiding.

Overwegingen

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding.

Conclusie

Masteropleiding Literary Studies: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft standaard 1 van de masteropleiding Literary Studies beoordeeld als 'goed'. Standaard 2, 3 en 4 van de masteropleiding Literary Studies zijn beoordeeld als 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Literary Studies* als 'voldoende'.

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING NEERLANDISTIEK

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De masteropleiding Neerlandistiek (in haar huidige vorm gestart in 2016) heeft tot doel de Nederlandse taal en cultuur te bestuderen met het oog op een loopbaan in taal- en cultuurbeleid. Het werkveld wordt steeds meer bepaald door internationalisering en diversiteit in de multiculturele en meertalige samenleving. De opleiding wil studenten relevante kennis en vaardigheden bijbrengen opdat ze in deze context kunnen functioneren. Ze besteedt aandacht aan de relaties tussen de Nederlandse taal en cultuur en andere talen en culturen, en aan de diversiteit en variatie binnen de Nederlandse taal en cultuur. De studie van de Nederlandse taal en cultuur op het snijvlak van het lokale en het internationale is de kern van de transnationale Neerlandistiek die de opleiding beoefent.

Afgestudeerden zijn in staat om wetenschappelijk onderzoek uit te voeren op het gebied van de Nederlandse taalkunde, communicatie of letterkunde (of op het snijvlak van deze deelgebieden), en om praktijkgericht onderzoek te verrichten dat tegemoetkomt aan concrete maatschappelijke vragen en behoeften van betrokken partijen op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur.

Het panel heeft uitgebreid gesproken over het profiel en concludeert dat de opleiding in beginsel een helder profiel heeft waarbij een wetenschappelijke insteek uitdrukkelijk wordt gekoppeld aan een op beleidsvorming gericht beroepsperspectief. Daarbij worden de deelgebieden letterkunde, taalkunde, en communicatie op een geïntegreerde manier bestudeerd in een internationale vergelijkende context die nodig is om goed geïnformeerd beleid te kunnen maken in een multiculturele samenleving. Hiermee onderscheidt de opleiding zich van andere Neerlandistiek-opleidingen in binnen- en buitenland. De internationale insteek dient evenwel nog meer zijn beslag te krijgen, aldus het panel. De opleiding geeft aan veel belang te hechten aan het voeren van de titel Neerlandistiek. Maar het panel vraagt zich af of de naam van de opleiding wel voldoende de lading dekt gezien de gewenste internationale profilering en het beleidsmatige perspectief van het programma. De toevoeging van een ondertitel zou wellicht voor meer duidelijkheid zorgen over de focus van de opleiding.

Het profiel van de opleiding is vertaald in eindtermen (zie bijlage 1). Het panel heeft de eindtermen bestudeerd en stelt vast dat ze passen bij een academische masteropleiding. Het panel stelt vast dat de beoogde eindtermen op het vereiste masterniveau zijn geformuleerd. Als positieve punten benoemt het panel de herkenbare keuze voor een beleidsmatig/maatschappelijk perspectief, en de specificiteit van de eindtermen.

Overwegingen

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel waardeert de transnationale opzet van het profiel, maar geeft tegelijkertijd aan dat niet direct duidelijk is wat die nu concreet betekent. Het raadt de opleiding dan ook aan om de praktische vertaling hiervan te verhelderen. De internationale insteek verdient meer aandacht en dient verder uitgekristalliseerd te worden. Het panel waardeert de maatschappelijke en werkveld-gerelateerde doelstellingen van de opleiding. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld.

Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar de academische oriëntatie kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Conclusie

Masteropleiding Neerlandistiek: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het programma is opgebouwd uit een kerncurriculum van verplichte cursussen (15 EC), keuzeruimte (15 EC), en individuele onderdelen: stage en afstudeerscriptie (30 EC). De samenhang in het programma wordt bewerkstelligd via leerlijnen, die het panel als duidelijk beschrijft. De vier leerlijnen zijn 1) wetenschappelijke theorievorming, 2) wetenschappelijke methodologie, 3) wetenschappelijk rapporteren, en 4) praktijkgericht schrijven.

Het kerncurriculum omvat momenteel drie kerncursussen. *Taalvariatie in het Nederlands: praktijk & beleid* bestudeert beleid rond taalvariatie zoals die zich in een context van migratie en meertaligheid heeft ontwikkeld. *Schrijverschap als ondernemerschap* analyseert hoe auteurs verdienmodellen voor hun schrijverschap ontwikkelen, zowel op lokaal als internationaal niveau, en hoe literatuurbeleid deze strategieën beïnvloedt. *Nederlands taaladvies en -onderwijs in vergelijkend perspectief* bestudeert taaladvies en -onderwijs zoals dat rond het Nederlands in binnen- en buitenland wordt gegeven. De opbouw van de leerlijnen vindt plaats in de kerncursussen. Ze behandelen wetenschappelijke theorie en methodologie op het gebied van respectievelijk de Nederlandse taalkunde, letterkunde en communicatie. Deze wetenschappelijke theorievorming en methodologie leren studenten in het kerncurriculum toe te passen in wetenschappelijke en praktijkgerichte schrijfproducten.

Naast het kerncurriculum volgen de studenten drie keuzecursussen, bij voorkeur te kiezen uit een lijst van relevante vakken uit andere masteropleidingen. Zo kunnen studenten eigen vakinhoudelijke accenten leggen. Ze kunnen zich verdiepen in een van de deelgebieden van de neerlandistiek of ze kunnen het vakgebied in de breedte en interdisciplinair bestuderen. De leerlijnen uit het kerncurriculum worden in de keuzeruimte voortgezet. De keuzecursussen bieden wetenschappelijke theorievorming en methodologie op het gebied van de taalkunde, de letterkunde en de communicatie die aansluiten bij het inhoudelijke profiel van de opleiding. In de taalkundige keuzecursussen kunnen studenten hun theoretische kennis van tweedetaalverwerving en taalvariatie in het Nederlands uitbreiden en methoden leren om het NT2-leerproces te evalueren. De letterkundige keuzecursussen bestuderen hedendaagse Nederlandse literatuur in een internationaal en institutioneel perspectief, met bijzondere aandacht voor de (internationale) verspreiding van Nederlandse literatuur. De keuzecursussen op het gebied van de (interculturele) communicatie stellen studenten in staat om taalgebruik te analyseren in organisaties en in een multiculturele maatschappelijke context. Behalve uit dit cursusaanbod kunnen de studenten kiezen voor een cursus uit het landelijke aanbod van Masterlanguage. Elk jaar biedt Masterlanguage een viertal cursussen aan op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur, met een focus op de toepassing van vakinhoudelijke kennis in het onderwijs. De relevante cursussen zijn door de programmacoördinatoren uit het landelijk aanbod geselecteerd en opgenomen in de OER. Studenten Neerlandistiek maken nog niet veel gebruik van deze mogelijkheid, en sommigen zijn zelfs niet op de hoogte van het aanbod. Dit is volgens het panel een gemiste kans en het beveelt de opleiding aan om studenten toch explicieter te stimuleren/informereren over de mogelijkheden die Masterlanguage biedt.

Alle studenten lopen verplicht een stage (10 EC) bij instellingen, organisaties of bedrijven die zich bezighouden met leesbevordering, taalbeleid, literaire productie et cetera. Voorbeelden van recente stageverleners zijn het Rijksmuseum, Stichting Lezen, de bibliotheek van Nieuwegein, het ministerie van OCW, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, het Letterenfonds en Singel Uitgeverijen. Behalve een praktische component heeft de stage een onderzoekscomponent, die een academisch of een meer praktijkgericht karakter kan hebben (bijvoorbeeld gericht op het uitbrengen van een advies). Studenten sluiten de opleiding af met een scriptie (20 EC). Deze mag gekoppeld worden aan het stageonderzoek, maar dat is niet verplicht. Het is ook mogelijk een apart mono- of interdisciplinair onderwerp te kiezen

Het panel heeft het programma bestudeerd en besproken en concludeert dat de leerlijnen naar behoren aansluiten op de eindtermen en het profiel, met duidelijke, expliciete verwijzingen. De opleiding schenkt als een van de weinige programma's neerlandistiek expliciete aandacht aan taalvariatie buiten Nederland. Het internationale perspectief is een belangrijk uitgangspunt in het opleidingsprofiel, maar dit komt nog niet volledig uit de verf in het programma. Het opleidingsmanagement is zich hiervan in voldoende mate bewust. Het kerncurriculum spoort goed met de werkveld- en maatschappijgerichte opzet van de opleiding, aldus het panel. Dat geldt niet enkel voor de inhoud van de cursussen, maar ook voor de werkvormen (en de toetsing). In het kerncurriculum ziet het panel een mooie integratie van wetenschappelijke en publieks- of beleidsgerichte opdrachten, zoals een visie op taalvariatie(beleid), een wetenschappelijk onderbouwde beleidsnotitie en journalistieke artikelen. Toch meent het panel dat de aandacht voor het beroepsgerichte het risico in zich heeft dat het wetenschappelijke karakter onder druk komt te staan. Het lijkt het panel verstandig wanneer de opleiding de wetenschappelijke leerdoelen van de cursussen, de stage, en de scriptie verduidelijkt (bijvoorbeeld in het toetsplan).

Wijzigingen programma

Met ingang van het academisch jaar 2019-2020 worden enkele wijzigingen in het cursusaanbod doorgevoerd. De cursus *Binnen- en buitenblik op Nederland* wordt opgenomen in het kerncurriculum, dat 20 EC zal omvatten. Dit heeft als doel niet alleen de interculturele communicatie als deelgebied van de neerlandistiek verder te integreren in het programma, maar ook het internationale perspectief op de Nederlandse taal en cultuur – dat in deze cursus centraal staat – nog structureler voor het voetlicht te brengen. Het panel vindt dit een logische aanpassing en meent dat hiermee het profiel en het transnationale perspectief versterkt worden. Daarnaast vindt het panel dat een kerncurriculum van 20 EC duidelijk meer gewicht heeft. Het beschouwt 15 EC als weinig om de identiteit van het programma te bepalen. Het panel waardeert ook dat het aantal studiepunten voor stage en scriptie wordt aangepast: beide onderdelen krijgen een gelijk aantal studiepunten (15 EC) toegekend. Dit reflecteert de reële studielast, met name met betrekking tot de stage, aanzienlijk beter. De verwachting is dat dit enkele kwesties met betrekking tot de studeerbaarheid (in verband met uitloop stages) zal oplossen.

Begeleiding

Studenten krijgen begeleiding van de programmacoördinator, de kerndocenten, en de studieadviseur. De kerndocenten zijn werkzaam in het kerncurriculum; zij treden in de context van hun cursus op als eerste aanspreekpunt voor studenten en adviseren bij keuzes rond de stage en de scriptie. Studenten kunnen voor advies over de stage ook terecht bij de stagecoördinator van het departement. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stageplaats, maar krijgen daar voldoende ondersteuning bij. Studenten zijn sowieso bijzonder positief over de proactieve begeleiding vanuit de opleiding en de kwaliteit van de informatievoorziening.

De coördinator en kerndocenten vormen een team dat elk blok overlegt over de studievoortgang van de studenten. De programmacoördinator fungeert ook als tutor; op verschillende momenten voert de coördinator individuele gesprekken met alle studenten, waarbij studievoortgang, stagekeuze en de voorbereiding op de scriptie worden besproken. Daarnaast organiseert de coördinator in de tweede helft van het jaar een tweetal intervisiebijeenkomsten met de volledige studentengroep om de stage- en scriptievoortgang te bespreken en het cohortgevoel te verstevigen. Hierbij worden ook

alumni betrokken, waardoor de intervisiesessies ook dienen als netwerkbijeenkomsten. Het panel vindt de manier waarop de opleiding de studenten/alumni betreft bij het programma zeer waardevol.

In de tweede helft van het academisch jaar vindt een onderwijsgesprek plaats, waarin studenten en docenten met elkaar in gesprek gaan over de organisatie en de kwaliteit van het programma. Deze vergadering wordt meestal voorgezeten door een student en bijgewoond door de studenten, de coördinator, de (kern)docenten, leden van de opleidingscommissie, een vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, de onderwijsdirecteur, de studentassessor van het departementsbestuur en de onderwijscoördinator. Dergelijke initiatieven dragen volgens het panel bij aan een bijzonder positief studieklimaat.

Arbeidsmarktoriëntatie

Het programma besteedt aandacht aan arbeidsmarktoriëntatie in samenwerking met *Career Services*. Studenten kunnen bij de *Career Officer* van de faculteit terecht voor vragen over hun toekomstige loopbaan, voor het oefenen van een sollicitatiegesprek en het bespreken van hun cv. De opleiding organiseert in samenwerking met *Career Services* mastertrainingen waarin studenten hun professionele vaardigheden oefenen, zoals het reflecteren op hun motivatie en vaardigheden, het professioneel communiceren op de stage en werkvloer, en het identificeren en uitdragen van *transferable skills*. Belangrijk is ook dat arbeidsmarktoriëntatie aan bod komt in het kerncurriculum, bijvoorbeeld in de vorm van het programmeren van gastsprekers uit het werkveld. Hierdoor zijn studenten het hele jaar bezig met het voorbereiden op de arbeidsmarkt en worden ze gestimuleerd om zich te ontwikkelen van student naar professional. De studenten geven dan ook aan zich goed voorbereid te voelen op de beroepspraktijk.

Instroom

De opleiding streeft ernaar een programma aan te bieden dat aantrekkelijk en relevant is voor studenten met verschillende vooropleidingen op het gebied van taal en cultuur. Daarbij horen ook studenten met een relevante hbo-vooropleiding (bijvoorbeeld lerarenopleiding Nederlands of journalistiek). Voor deze studenten is een premasterprogramma ingericht, afgestemd op de vooropleiding, dat fungeert als schakel tussen de hbo-bachelor en de academische master. Hoewel niet elke student de premaster afrondt, hecht de opleiding grote waarde aan de doorstroming van hbo-bachelors naar een academische masteropleiding, en uiteindelijk naar het werkveld van de Nederlandse taal en cultuur, die door deze structuur mogelijk wordt gemaakt.

De instroom in het eerste jaar van de vernieuwde opleiding (2016-2017) was goed (20 studenten), maar bleef vervolgens onder de verwachting. De dalende instroom is een punt van zorg voor de opleiding en ook voor het panel. Het is nog onduidelijk waarom de instroom achterblijft, maar het panel vermoedt dat de opleiding meer studenten zal trekken wanneer zij haar profiel aanscherpt. Hier is het panel in Standaard 1 al op ingegaan.

Docenten

De opleiding Neerlandistiek is ingebed in een departement met expertise op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur, met name op het gebied van interculturele communicatie, meertaligheid en taalvariatie, Nederlands literatuur- en vertaalbeleid en digitalisering van Nederlands literair erfgoed. Daarnaast hebben medewerkers van de afdeling als bestuurslid of adviseur banden met instanties in het werkveld zoals de Taalunie, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren.

Van de negen betrokken docenten zijn er acht gepromoveerd. Alle docenten zijn in vaste dienst en hebben een Basiskwalificatie Onderwijs, vier docenten hebben een Senior kwalificatie Onderwijs. Docenten hebben in totaal 3,69 fte onderwijstijd en 3,46 fte onderzoekstijd. De inhoudelijke deskundigheden zijn gespreid over de relevante subdomeinen van het vakgebied. Alle betrokken docenten geven onderwijs op het gebied van hun specifieke wetenschappelijke expertise en onderzoek.

Het panel constateert dat de opleiding beschikt over deskundige en hooggekwalificeerde docenten. Studenten waarderen hun docenten zeer. Ze zijn betrokken, beschikbaar en geven voldoende en goede feedback. Daarnaast geven studenten aan het te waarderen dat docenten ook flexibel zijn en adviezen ter harte nemen. Studenten en docenten vormen met elkaar een constructieve leergemeenschap.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met het curriculum kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. Het programma kenmerkt zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Ze voelen zich ook goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen. De opleiding voert in het academische jaar 2019-2020 enkele wijzigingen door die volgens het panel zullen bijdragen aan een verdere bestending van het profiel van de opleiding.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma te kunnen uitvoeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast.

Conclusie

Masteropleiding Neerlandistiek: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de masteropleiding Neerlandistiek is gebaseerd op de facultaire richtlijn Toetsing en Beoordeling (2017) en op de UU Richtlijn Onderwijs. Iedere opleiding heeft een eigen toetsplan waarin de aansluiting tussen eindtermen, leerlijnen, leerdoelen en toetsvormen zichtbaar wordt. Volgens facultair beleid streeft de opleiding ernaar om de toetsvormen af te stemmen op de leerdoelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevarieerde toetsvormen binnen en tussen vakken. De Richtlijn Onderwijs schrijft voor dat ieder vak minimaal twee toetsmomenten heeft, bijvoorbeeld een deeltoets en een eindtoets. Herkansingen vinden plaats binnen hetzelfde blok. De toetsing is standaard een onderdeel van de cursusevaluaties door de studenten. Het panel concludeert dat er sprake is van een helder beleid voor toetsing en herkansingen. Studenten weten van tevoren waar ze aan toe zijn en er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar afsluiting van een vak binnen een blok. Verder vindt het panel het goed dat bij het opstellen van toetsen zoveel mogelijk het '4-ogen-principe' wordt toegepast.

Toetsing cursussen

Het panel concludeert dat er sprake is van een logische aansluiting van toetsvormen op leerdoelen, en van een adequaat toetsplan. Een uitgebreide matrix laat zien hoe de verschillende vakken aansluiten op de eindtermen/leerlijnen. In het kerncurriculum wordt een diversiteit in toetsvormen en becijferde opdrachten nagestreefd en gerealiseerd. De leerdoelen worden getoetst met kleine, afgebakende opdrachten op het gebied van literatuur- en bronnenstudie, en daarnaast in meer omvangrijke schrijf-, advies- en onderzoeksopdrachten, waarbij de studenten een grotere vrijheid maar ook een grotere verantwoordelijkheid dragen voor opzet en uitwerking. Enkele opdrachten zijn gericht op de toetsing van specifieke academische vaardigheden, zoals het afnemen van een interview of het opstellen van een onderzoeksplan.

Het programma toetst vakinhoud en vaardigheden geïntegreerd. Toetsing is bovendien gericht op integratie van wetenschappelijk en praktijkgericht schrijven: de cursussen worden afgesloten met een praktijkgerichte opdracht die verantwoord en onderbouwd wordt door wetenschappelijke studie of reflectie. Deze praktijkgerichte opdrachten kunnen uiteenlopende vormen hebben, zoals een beleidsadvies, een journalistiek artikel of een opiniërende reflectie.

Studenten geven aan verbeterpunten te zien ten aanzien van de toetsing. Zo lijkt de toetsing momenteel dermate docentafhankelijk te zijn dat studenten om een meer uniforme manier van toetsen vragen die moet leiden tot meer transparantie en duidelijkheid. Het panel beschouwt dit als serieus signaal en dringt er bij de opleiding op aan om deze kwestie snel nader te onderzoeken en zo nodig maatregelen te nemen.

Toetsing stage en scriptie

De stage wordt beoordeeld en getoetst in verschillende stappen. De stagebegeleider (stagegever) evalueert het functioneren op de stageplek. De stagedocent van de opleiding draagt de eindverantwoordelijkheid voor de toekenning van het cijfer, maar houdt daarbij rekening met het oordeel van de stagegever. De stagedocent van de opleiding beoordeelt in hoeverre de student de verworven kennis en vaardigheden kan toepassen in een concrete praktische context. Een reflectieverslag toetst in hoeverre de student in staat is om op het eigen leerproces en op de relatie tussen wetenschappelijke studie en arbeidspraktijk te reflecteren. Het onderzoeksverslag toetst in hoeverre de student op basis van wetenschappelijke kennis en vaardigheden kan tegemoetkomen aan de vraag van een maatschappelijke partner en bijvoorbeeld een probleem kan oplossen of een advies kan formuleren. Het panel is positief over het onderscheid dat gemaakt wordt tussen het reflectieverslag en het onderzoeksverslag. De stage kan een praktijkgericht of onderzoekgericht karakter hebben. Het is het panel echter onduidelijk wat precies de verschillen zijn tussen de twee, en welke bijzondere eisen (ten aanzien van de toetsing) aan beide worden gesteld. De opleiding kan hier meer duidelijkheid in verschaffen, ook richting de studenten.

De scriptie wordt beoordeeld door ten minste twee gekwalificeerde docenten, die voor aanvang van het onderzoek samen de probleemstelling hebben beoordeeld. Beide beoordelaars vullen onafhankelijk van elkaar het facultaire beoordelingsformulier voor masterscripties in en overleggen op basis daarvan over het cijfer. Bij twijfel of onenigheid over het cijfer, of bij een onvoldoende beoordeling, wordt het oordeel van een derde lezer, bij voorkeur een leerstoelhouder, gevraagd. Het docententeam van de opleiding organiseert elk jaar een intervisiebijeenkomst waarbij een viertal scripties opnieuw wordt beoordeeld door docenten die niet bij de begeleiding of oorspronkelijke beoordeling betrokken waren, en waarbij de oorspronkelijke beoordelingen worden geëvalueerd. De geselecteerde scripties reflecteren de bandbreedte van de behaalde resultaten in dat jaar.

Het beoordelingsformulier voor de scriptie kwam tijdens de visitatie nader ter sprake. Sinds september 2018 gebruiken de opleidingen een nieuw, beknopter formulier. Het panel heeft in de steekproeven zowel het oude als het nieuwe formulier gezien, waarbij het de panelleden opviel dat beide formulieren wisselend worden ingevuld, van zeer uitgebreid tot summier. In dat laatste geval is de stap van het formulier naar de beoordeling niet goed te volgen. De examencommissie geeft aan dat beoordelaars informeel op hun gebruik van het formulier worden aangesproken, maar geeft

tegelijkertijd aan dat de functie van het formulier ter discussie staat. Sommige docenten gebruik(t)en het als feedbackinstrument, anderen als een manier om het cijfer te onderbouwen. Studenten krijgen volgens de examencommissie altijd feedback op de kwaliteit van hun scriptie, maar de wijze waarop (al dan niet via het formulier) staat docenten vrij. Omdat het panel de schriftelijke onderbouwing van het oordeel belangrijk vindt voor de student (en externen), raadt het de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld. Daarbij plaatst het panel nog een kanttekening bij de beoordelingsprocedure. Zo is het vaak niet duidelijk hoe de kwalitatieve beoordeling leidt tot het gegeven cijfer, en volgt het cijfermatige oordeel volgens het panel niet per se logisch uit de bevindingen van de beoordelaar. Ook ontbreken duidelijke richtlijnen over de becijfering

Examencommissie

De masteropleiding Neerlandistiek deelt een examencommissie met de masteropleidingen van 60 en 90 EC in de faculteit Geesteswetenschappen. De faculteit kent een facultaire toetscommissie die in opdracht van de examencommissies adviseert over opleidingsoverstijgende aspecten van toetsing zoals de invloed van Engelstaligheid, ingangseisen etc. De examencommissies en toetscommissie rapporteren jaarlijks aan het faculteitsbestuur in een gezamenlijk jaarverslag.

Docenten zijn verplicht om plagiaat te melden bij de examencommissie. Die geeft aan dat ze de afgelopen jaren geen incidenten met plagiaat heeft aangetroffen. Verder voert de examencommissie per domein of opleiding steekproeven uit naar eindwerken (zoals het vorige visitatiepanel aanbeval) die vervolgens in de commissie worden besproken. Het principe is dat de leden van de examencommissie daarbij over de grenzen heen kijken van de departementen die zij vertegenwoordigen.

De examencommissie is gestart met het in kaart brengen van de onderzoeksvaardigheden die in de stages worden getoetst. Ook bekeek de commissie de beoordelingsformulieren. Er is nog geen steekproef genomen (zoals gebruikelijk is bij de scripties), maar dit staat voor het komende jaar op de agenda. Ook de archivering van de stagebeoordelingen schiet nog tekort, maar ook hier wordt aan gewerkt. Het panel is tevreden met de proactieve reactie van de examencommissie op de stages, die sinds 2016 onderdeel zijn van vrijwel iedere masteropleiding. Het panel waardeert bijzonder dat de examencommissie bestudeert op welke wijze onderzoeksvaardigheden via de stages worden geoefend en getoetst. Dit zal de kwaliteit van (de toetsing van) de stages met betrekking tot de onderzoekscomponent verhogen.

Het panel kwalificeert de examencommissie als attent, betrokken, en deskundig. De examencommissie toont aan gevoel voor de dagelijkse werkpraktijk van de docenten te hebben. Zij noemt de professionele dialoog als belangrijk instrument om docenten en andere belanghebbenden van de opleiding aan te spreken op zaken die de examencommissie aangaan. De praktijk wijst uit dat dit een succesvolle aanpak is.

Overwegingen

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vier-ogen-principe bij het opstellen van toetsen. Het panel raadt de opleiding wel aan om werk te maken van een meer uniforme manier van toetsen die leidt tot meer transparantie en duidelijkheid voor studenten.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De intervisiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer

goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Conclusie

Masteropleiding Neerlandistiek: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Om zicht te krijgen op de realisatie van de beoogde leerresultaten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek acht eindwerken (inclusief beoordelingen). De bestudeerde producten tonen naar oordeel van het panel voldoende de realisatie van de beoogde eindtermen aan. Het panel beschrijft een van de scripties wel als een grensgeval omdat het wetenschappelijke gehalte beperkt is. Hiervoor verwijst het panel naar haar eerdere opmerkingen in dit rapport over de academische oriëntatie. In de sterkere werken zag het panel dat er sprake was van een goede onderzoeksvraag, een heldere structuur, goed begrip en gebruik van actuele wetenschappelijke en maatschappelijke discussies en bronnen, en goed uitgewerkt kwalitatief en/of kwantitatief onderzoek. Daar waar het panel minder enthousiast was, zag het verbetermogelijkheden ten aanzien van de gekozen methode(n) en uitwerking daarvan, en het taalgebruik. Echter, in het algemeen is er volgens het panel sprake van een voldoende niveau.

Alumni

Het huidige programma is jong en beschikt daarom nog niet over veel data aangaande de carrières van alumni. Alumni van het eerste cohort (2016-2017) hebben meteen na hun afstuderen banen gevonden bij werkgevers in relevante sectoren, zoals media (bijvoorbeeld HP/De Tijd, Erdee Media Groep), leesbevordering (Stichting Lezen), en onderwijs (bijvoorbeeld Dedact, Universiteit Utrecht). Dit toont dat het programma de ambitie realiseert om studenten klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. Het panel sprak met een alumnus die is doorgestroomd naar de universitaire lerarenopleiding Nederlands en met een afgestudeerde die werkzaam is bij een onderzoeksinstituut en als doel heeft te promoveren. Het panel beschouwt hen als mooie voorbeelden van geslaagde alumni die de variëteit aan mogelijkheden na afloop van de studie goed illustreren.

Overwegingen

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding. Het eerste cohort is terechtgekomen in relevante functies, werkvelden en/of opleidingstrajecten.

Conclusie

Masteropleiding Neerlandistiek: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft standaard 1, 2, 3 en 4 van de masteropleiding Neerlandistiek beoordeeld als 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Neerlandistiek* als 'voldoende'.

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING - MASTEROPLEIDING TAALWETENSCHAPPEN

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Het profiel van de Utrechtse masteropleiding Taalwetenschappen (60 EC) wordt bepaald door meertaligheid en diversiteit. Deze thema's worden uitgewerkt door taaloverstijgende cursussen in het Nederlands/Engels te combineren met taal- en cultuurspecifieke cursussen in het Duits, Engels, Frans, Nederlands, Spaans en Italiaans². De opleiding kenmerkt zich ook door een intensieve voorbereiding op de beroepspraktijk via een cursusaanbod dat gericht is op het toekomstig werkveld, door toepassingsgerichte opdrachten binnen de cursussen en een verplichte stage/praktijkcomponent. De opleiding bestaat uit twee programma's met ieder een eigen profiel.

Programma Interculturele Communicatie (ICC)

Leren reflecteren op en gebruik kunnen maken van diversiteit is gezichtsbepalend voor het programma Interculturele Communicatie (ICC). Diversiteit wordt daarbij beschouwd vanuit een individueel, bedrijfsmatig, cultureel, etnisch, gender en maatschappelijk perspectief. De zes betrokken talen zijn niet alleen object van studie, maar zijn ook de voertaal in de taalspecifieke tracks. Het programma heeft een intrinsiek comparatief meertalig perspectief. De centrale vraag is hoe bemiddeling (mediation) tussen talen en culturen mogelijk is, zowel op individueel als collectief niveau. Dat betekent aandacht voor inclusie (intercultureel begrip) en exclusie (discriminatie en racisme).

Programma Meertaligheid en Taalverwerving (MTV)

Het programma Meertaligheid en Taalverwerving (MTV) richt zich op de bestudering van taal als systeem, gekoppeld aan meertaligheid en taalverwerving, ook in combinatie met elkaar. Binnen het programma staan psycholinguïstische, sociolinguïstische en taaltheoretische benaderingen centraal, waarbij wetenschappelijk en toepassingsgericht onderzoek ten behoeve van ontwikkeling en participatie binnen en advies aan organisaties in Nederland gekoppeld worden. Onderwijs en onderzoek op het gebied van meertaligheid en taalverwerving in algemene zin wordt toegespitst op de zes betrokken talen. De koppeling van moderne talen aan de centrale thema's meertaligheid en taalverwerving, in combinatie met de aandacht voor praktijk, beleid en advies, onderscheiden MTV van taalwetenschappelijke programma's elders in het land.

Het panel heeft het opleidingsprofiel en de programma's bestudeerd en concludeert dat de opleiding zeer duidelijk beoogt een vertaalslag te maken tussen taal- en cultuurwetenschap en de talige en cultureel diverse maatschappij. Het profiel is dat van een maatschappelijk zeer relevante taalstudie op hoog academisch niveau, maar met duidelijke professionele toepasbaarheid. Het profiel maakt duidelijk wat de kerncompetenties zijn (meertaligheid en diversiteit) en hoe de programma's deze beogen in te vullen. De profielen zijn uniek in het Nederlandse opleidingsaanbod en het panel waardeert dat de opleiding in haar zelfevaluatie rapport helder de verschillen met gelijksoortige opleidingen in binnen- en buitenland uiteenzet. De taalspecifieke component is een pluspunt, aldus het panel. Maar de praktische uitvoerbaarheid van de gekozen structuur (leidend tot een veelheid aan verschillende studiepaden/tracks) vereist wel een strakke organisatie en doet de vraag rijzen welke gevolgen dit heeft voor de coherentie van de programma's. Het afschaffen van de Italiaanse

---

² Vanaf 2019-2020 is het niet langer mogelijk om Italiaans te bestuderen in het programma Meertaligheid en Taalverwerving.

track bij MTV (vanaf 2019-2020) is tijdens het visitatiebezoek onderwerp van gesprek geweest. Het panel begrijpt dat het gebrek aan belangstelling van studenten zorgt dat het niet langer mogelijk is om de taalspecifieke track Italiaans aan te blijven bieden.

Eindtermen

Het profiel van de opleiding is vertaald in eindtermen (zie bijlage 1). Het panel heeft de eindtermen bestudeerd en stelt vast dat ze passen bij een academische masteropleiding. Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen op het vereiste masterniveau zijn geformuleerd. Het valt het panel in positieve zin op dat in beide programma's aandacht is voor professionele toepasbaarheid en voor competenties die studenten op een hoger beleidsmatig of sturend functieniveau voorbereiden.

Overwegingen

Het panel heeft de doelstelling en eindtermen van de masteropleiding bestudeerd en heeft vastgesteld dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindtermen voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding.

Het panel geeft aan dat de eindtermen duidelijk gedefinieerd en afgebakend zijn, en inhoudelijk goed in elkaar zitten. Beide programma's sluiten aan op de noden van de maatschappij en het beroepenveld, met een zekere differentiatie. Afgestudeerden van deze opleiding hebben de vereiste kennis, het inzicht en de vaardigheden die overeenkomen met de doelstellingen, met inbegrip van zelfstandige academische ontwikkeling. De opleiding creëert een mooie aansluiting met het werkveld. Tegelijkertijd kan de beroepsgerichte focus vragen oproepen over de (mate van) academische oriëntatie. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat hier een probleem mee is, maar deze kan op termijn onder druk komen te staan wanneer de aandacht hiervoor vermindert. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de aandacht voor grondige theoretische reflectie niet uit het oog te verliezen.

Het panel plaatst een opmerking bij de complexe opzet van de opleiding. In de praktijk functioneren de twee programma's min of meer als op zichzelf staande opleidingen die ieder een ander vakgebied representeren en bedienen. Daar komt bij dat de hoeveelheid mogelijke studiepaden (tracks) enigszins caleidoscopisch aandoet en vragen oproept over de praktische uitvoerbaarheid. Tegelijkertijd zijn juist de taalspecifieke componenten een krachtig onderdeel van de opleiding, aldus het panel.

Conclusie

Masteropleiding Taalwetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding Taalwetenschappen bestaat uit een taaloverstijgend kerncurriculum (Engels- en Nederlandstalig), taalspecifieke cursussen (Duits, Engels, Frans, Nederlands, Spaans en Italiaans³), stage/praktijkcomponent en scriptie. De samenhang in het programma wordt bewerkstelligd via zes leerlijnen: 1) taaloverstijgende kennis, 2) taalspecifieke verdieping, 3) onderzoeksmethoden, 4) advies en interventie, 5) schrijven en communicatie, en 6) reflectie op diversiteit.

Programma Interculturele Communicatie

Het kerncurriculum is in de eerste helft van het jaar geprogrammeerd en bestaat uit taaloverstijgende cursussen waarin theoretische en methodische benaderingen van interculturele communicatie behandeld worden. In blok 2 bereiden studenten zich ook voor op de stage en de beroepspraktijk.

---

³ Vanaf 2019-2020 is het niet langer mogelijk om Italiaans te bestuderen in het programma Meertaligheid en Taalverwerving.

Parallel aan het kerncurriculum worden zes taalspecifieke tracks aangeboden met als overkoepelend thema in blok 1 *culturele representaties en identiteit* (gemeenschappelijk met het masterprogramma *Literature Today*) en in blok 2 *meertaligheid en diversiteit* (gemeenschappelijk met MTV) en daarnaast het deels taalspecifieke vak *Intercultureel adviseren*. In blok 3 schrijven studenten een scriptie en in blok 4 lopen zij stage (5-15 EC) en verrichten daarin een praktijkgericht onderzoek.

Programma Meertaligheid en Taalverwerving

Het kerncurriculum bestaat uit taaloverstijgende cursussen die onderzoeksmethoden en taaltheoretische, sociolinguïstische, psycholinguïstische benaderingen van meertaligheid en taalverwerving behandelen. De zes taalspecifieke tracks bieden cursussen aan over meertaligheid en taalverwerving met als overkoepelend thema in blok 2 *meertaligheid en diversiteit* (gemeenschappelijk met ICC), en in blok 3 *meertaligheid en/of taalverwerving* (gemeenschappelijk met de educatieve master). Deze cursussen bereiden mede voor op de praktijkcomponent en de scriptie. De scriptie is verplicht gekoppeld aan een begeleide praktijkcomponent, die kan bestaan uit een wetenschappelijk onderbouwde maatschappelijke reflectie (5 EC) of een stage (10 EC).

Beide programma's

Studenten kunnen ook taalspecifieke cursussen kiezen uit het landelijke Masterlanguage-aanbod (zie p. 10). De relevante cursussen zijn door de programmacoördinatoren uit het landelijk aanbod geselecteerd en opgenomen in de OER. Nog niet veel studenten maken gebruik van de Masterlanguage-cursussen. Dit is volgens het panel een gemiste kans en het beveelt de opleiding aan om studenten toch explicieter te stimuleren/informereren over de mogelijkheden die Masterlanguage biedt. Het is ook mogelijk om een meertalige track te volgen waarbij studenten kiezen uit verschillende taalspecifieke keuzecursussen.

Scriptie en stage

In het tweede semester staan de scriptie en de stage-/praktijkcomponent centraal. In de scriptie worden de taaloverstijgende en taalspecifieke inzichten gebruikt voor een methodologisch verantwoorde analyse van een academische vraagstelling. In het praktijkgerichte onderzoek (stage) worden de taaloverstijgende en taalspecifieke inzichten gekoppeld aan methodologische vaardigheden. Zo leren studenten een vraagstelling van de stageorganisatie zodanig te herformuleren dat deze onderzocht kan worden binnen het aangeboden wetenschappelijk kader en bovendien zodanig afgebakend is dat deze binnen de gestelde tijd kan leiden tot een advies of interventie. In de presentatie van het advies aan de organisatie komen het academische en het professionele perspectief samen. Voorbeelden van stageorganisaties zijn ministeries, ambassades, taalbeleidsorganisaties, taleninstituten, culturele- en educatieve organisaties en internationale bedrijven.

De opzet van de stage en de scriptie verschilt per programma. ICC kiest voor een scriptie (15 EC) in blok 3 en stage (15 EC) in blok 4. Bij MTV combineren studenten de scriptie (15 EC) met de praktijkcomponent in blok 3-4. Dit kan de vorm hebben van een wetenschappelijk onderbouwde maatschappelijke reflectie (15 + 5 EC) of een stage (15 +10 EC). Studenten geven aan goede begeleiding te krijgen tijdens de stage en voldoende op de hoogte te zijn van de eisen waaraan de stage dient te voldoen.

ICC werkt sinds twee jaar met een duidelijk tijdschema en begeleide scriptiegroepen om studievertraging en demotivatie tegen te gaan. De nieuwe opzet lijkt zijn vruchten af te werpen, want het aantal langstudeerders neemt af. Bij MTV is het onderscheid tussen de scriptie en de praktijkcomponent in 2018 duidelijker gemarkeerd om mogelijke verwarring bij de studenten weg te nemen. Het onderscheid tussen stageonderzoek en scriptieonderzoek wordt bewaakt door de docent die beide onderdelen begeleidt. In het geval van de taalspecifieke tracks zijn dit de docenten van de respectievelijke talenopleidingen, die ook de inhoudelijke koppeling van de stage en de scriptie aan het desbetreffende taalgebied bewaken.

Paneloordeel curricula

Het panel heeft de curricula van beide programma's bestudeerd en concludeert dat de leerlijnen naar behoren aansluiten op de eindtermen en het opleidingsprofiel, met duidelijke, expliciete verwijzingen. Het spreekt van een ambitieus model waarin leerlijnen, doelstellingen en opleidingsonderdelen op elkaar zijn afgestemd. De eindtermen zijn goed afgedekt en ook specifiek uitgewerkt. De programma's zijn studeerbaar, hoewel sommige studenten aangeven dat er een wat scheve verdeling van contacturen en werkdruk lijkt te zijn. Gezien de vele opleidingsonderdelen (en dus ook docenten) is het volgens het panel niet eenvoudig zijn om de studeerbaarheid beheersbaar en systematisch in de gaten te houden. Beide programma's koppelen kennis, inzicht, en onderzoek aan maatschappelijk urgente thema's zoals migratie, mobiliteit, meertaligheid en diversiteit aan de ontwikkeling van oplossings- en praktijkgerichte modellen. De koppeling met de beroepspraktijk is in principe goed. De programma's besteden beide aandacht aan concrete voorbereidingen op het werkveld door in te zetten op stages en op toegepaste opdrachten. Het verbaast het panel dan ook enigszins dat studenten uit het MTV-programma toch nog meer focus op de beroepspraktijk verlangen.

Beide programma's zetten een mix in van (activerende) werkvormen. Studenten zijn tevreden over de kleinschaligheid van de lessen en de diversiteit van de studentenpopulatie. Dit geeft bijvoorbeeld veel mogelijkheden voor interessante discussies. Bij ICC wordt gebruik gemaakt van luistertaal (luisteren in onderwijstaal, participeren in andere taal). Het is volgens het panel wellicht de moeite waard om te onderzoeken of dat meer ingezet kan worden. Het panel heeft zich verder afgevraagd of de (zinvolle) focus op actuele topics en beroepspraktijken voldoende ruimte laat voor een 'onthecht' wetenschappelijk onderzoekend perspectief dat zich niet enkel richt op bestaande fenomenen, maar ook toekomstgericht en anticiperend leert denken. Het behouden van een juiste balans tussen het beroepsgerichte en wetenschappelijke is volgens het panel van belang.

Begeleiding

De programmacoördinatoren zijn eindverantwoordelijk voor de studiebegeleiding van studenten in hun programma. De kerndocenten zijn beschikbaar voor individuele studiebegeleiding en voor taalspecifieke vragen. ICC heeft een eigen stagecoördinator voor individuele begeleiding bij het zoeken van een stage. Bij MTV fungeert een tutor als begeleider voor de praktijkcomponent en scriptie. Studenten kunnen voor advies over de stage ook terecht bij de stagecoördinator van het departement. Aan het einde van blok 1 organiseren beide programma's voorlichting over de begeleiding van de scriptie en praktijkcomponent/stage. Dit dwingt studenten om in een vroeg stadium hun plannen te formuleren. Bij ICC krijgen studenten voor de kerstvakantie hun scriptiebegeleider toegewezen en vindt de scriptiebegeleiding vervolgens plaats in kleine groepen. Bij MTV krijgen studenten individuele begeleiding bij stage en scriptie.

In de tweede helft van het academisch jaar vindt een onderwijsgesprek plaats, waarin studenten en docenten met elkaar in gesprek gaan over de organisatie en de kwaliteit van het programma. Deze vergadering wordt meestal voorgezeten door een student en bijgewoond door de studenten, de coördinator, de (kern)docenten, leden van de opleidingscommissie, een vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, de onderwijsdirecteur, de studentassessor van het departementsbestuur en de onderwijscoördinator. Dergelijke initiatieven dragen volgens het panel bij aan een bijzonder positief studieklimaat.

Studenten kunnen bij de *Career Officer* van de faculteit terecht voor vragen over hun toekomstige loopbaan, voor het oefenen van een sollicitatiegesprek en het bespreken van hun cv. *Career Services* biedt ook workshops aan waarin studenten hun professionele vaardigheden oefenen, zoals het reflecteren op hun motivatie en vaardigheden, het professioneel communiceren op de stage en werkvloer, en het identificeren en uitdragen van *transferable skills*.

Docenten

Het ICC-team telt vijftienvintig docenten, van wie achttien een Basiskwalificatie Onderwijs en zes een Senior kwalificatie Onderwijs hebben behaald. Achttien docenten zijn in vaste en zeven in tijdelijke dienst. Ze hebben in totaal 14,9 fte onderwijstijd en 5,1 fte onderzoekstijd. Bij MTV zijn

vijftien docenten betrokken, waarvan zeven een Basiskwalificatie Onderwijs en zes Seniorekwalificatie Onderwijs en drie ook een Seniorekwalificatie Onderzoek hebben behaald. Twaalf docenten zijn in vaste dienst en drie in tijdelijke dienst. Ze hebben in totaal 8,6 fte onderwijstijd en 4,48 fte onderzoekstijd. Alle kerndocenten van beide programma's zijn gepromoveerd. ICC heeft acht en MTV vier kerndocenten (met inbegrip van de programmacoördinatoren). Negen docenten zijn in beide programma's actief.

De inhoudelijke deskundigheden van de teams zijn gespreid over de relevante subdomeinen van de opleiding, waaronder ook de taalspecifieke tracks. In beide programma's doceren *native speakers* van de zes talen van de taalspecifieke tracks. Alle docenten zijn verbonden aan een afdeling of leerstoel die taal en cultuuronderwijs, taalwetenschap en communicatieonderwijs in de bachelor verzorgt. De docenten krijgen positieve beoordelingen in de cursusevaluaties.

ICC is een betrekkelijk jong vakgebied. De afgelopen periode is noodgedwongen veel gebruik gemaakt van tijdelijk personeel. Er waren bovendien ook wisselingen bij de inzet van personeel in vaste dienst. De kwestie van tijdelijk personeel is aan bod gekomen tijdens de visitatie. Hoewel er niet direct een definitieve oplossing voorhanden is, stelt het panel vast dat de problematiek voldoende op de radar staat van de faculteit en dat ze actief werkt aan het vinden van oplossingen. Zo heeft het departement recentelijk meer personeel in vaste dienst aangesteld met aanwijsbare ICC-expertise. Ook wordt er gewerkt aan een procedure voor een evenwichtiger werkverdeling van vast en tijdelijk personeel bij bachelor en master.

Het panel constateert dat de opleiding beschikt over deskundige en hooggekwalificeerde docenten. Studenten waarderen hun docenten zeer. Ze zijn betrokken, beschikbaar en geven voldoende en goede feedback. Daarnaast geven studenten aan het te waarderen dat docenten ook flexibel zijn en adviezen ter harte nemen. Studenten en docenten vormen met elkaar een constructieve leergemeenschap. De Engelse taalvaardigheid van docenten is een thema dat regelmatig besproken wordt. De faculteit geeft aan dat het proces van internationalisering van het onderwijs iets vooruitloopt op de scholing van docenten op dit vlak. Maar het panel heeft vastgesteld dat de faculteit zich bewust is van de noodzaak om docenten te scholen op het gebied van (didactiek in) de *international classroom* en Engelse taalvaardigheid en middenin het proces zit om iedereen van de juiste kwalificaties te voorzien. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan niet-Nederlandstalige opleidingen. Wanneer studenten (incidenteel) klachten hebben over de Engelse taalvaardigheid van hun docenten, dan grijpt de faculteit aantoonbaar in. Het panel waardeert het taalbeleid van de faculteit waarin keuzes met betrekking tot Engels als onderwijstaal helder uiteengezet worden.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindtermen met de curricula van beide programma's kunnen worden gerealiseerd. Het stelt op basis van het bestudeerde materiaal vast dat de opleiding van adequaat niveau is. De programma's kenmerken zich door een groot individueel deel waarin studenten uitwerking kunnen geven aan een eigen profiel.

De opleiding krijgt het voor elkaar om een hechte studiegemeenschap te creëren waarin studenten gehoord worden. Studenten worden via de stage/praktijkcomponenten en beroepsgerichte opdrachten goed voorbereid op de arbeidsmarkt, wat een compliment waard is. Toch is het panel wat bezorgd over de wetenschappelijke oriëntatie. Het risico bestaat dat het praktijkgerichte perspectief de bovenhand krijgt waardoor het academische karakter onder druk komt te staan. Het panel dringt er bij de opleiding dan ook op aan om de balans tussen praktijk en wetenschap goed (of wellicht beter) in het oog te houden en expliciet te zijn over de wetenschappelijke methoden en theorieën die de opleiding in het curriculum wenst te behandelen.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel constateert dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om de programma's te kunnen uitvoeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel een ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn

gemotiveerd en enthousiast. De inzet van tijdelijke docenten (ICC) is zorgelijk, maar kwesties hieromtrent staan voldoende op de radar van de faculteit. Die treft aantoonbaar maatregelen.

Conclusie

Masteropleiding Taalwetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de masteropleiding Taalwetenschappen is gebaseerd op de facultaire richtlijn Toetsing en Beoordeling (2017) en op de UU Richtlijn Onderwijs. Iedere opleiding heeft een eigen toetsplan waarin de aansluiting tussen eindtermen, leerlijnen, leerdoelen en toetsvormen zichtbaar wordt. Volgens facultair beleid streeft de opleiding ernaar om de toetsvormen af te stemmen op de leerdoelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevarieerde toetsvormen binnen en tussen vakken. De Richtlijn Onderwijs schrijft voor dat ieder vak minimaal twee toetsmomenten heeft, bijvoorbeeld een deeltaets en een eindtoets. Herkansingen vinden plaats binnen hetzelfde blok. De toetsing is standaard een onderdeel van de cursusevaluaties door de studenten. Het panel concludeert dat er sprake is van een helder beleid voor toetsing en herkansingen. Studenten weten van tevoren waar ze aan toe zijn en er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar afsluiting van een vak binnen een blok. Verder vindt het panel het goed dat bij het opstellen van toetsen zoveel mogelijk het '4-ogen-principe' wordt toegepast.

Toetsing in de opleiding

Het panel concludeert dat er sprake is van een logische aansluiting van toetsvormen op leerdoelen, en van een adequaat toetsplan. Het toetsplan laat zien hoe de verschillende vakken aansluiten op de eindtermen/leerlijnen. In de kerncurricula wordt een diversiteit in toetsvormen en becijferde opdrachten nagestreefd. Het panel stelt vast dat de opleiding een mooi uitgewerkt model heeft om leerdoelen en leerlijnen systematisch te toetsen. Ook krijgen studenten structureel kwalitatief goede feedback van hun docenten.

Studenten geven wel aan verbeterpunten te zien ten aanzien van de toetsing. Zij vragen om een betere afstemming van toetsing tussen cursussen en in sommige gevallen kunnen de beoordelingscriteria beter gecommuniceerd worden. Het panel beschouwt dit als serieus signaal en dringt er bij de opleiding op aan snel werk te maken om deze kwestie nader te onderzoeken en zo nodig maatregelen te nemen.

Het beoordelingsformulier voor de scriptie kwam tijdens de visitatie nader ter sprake. Sinds september 2018 gebruiken de opleidingen een nieuw, beknopter formulier. Het panel heeft in de steekproeven zowel het oude als het nieuwe formulier gezien, waarbij het de panelleden opviel dat beide formulieren wisselend worden ingevuld, van zeer uitgebreid tot summier. In dat laatste geval is de stap van het formulier naar de beoordeling niet goed te volgen. De examencommissie geeft aan dat beoordelaars informeel op hun gebruik van het formulier worden aangesproken, maar geeft tegelijkertijd aan dat de functie van het formulier ter discussie staat. Sommige docenten gebruik(t)en het als feedbackinstrument, anderen als een manier om het cijfer te onderbouwen. Het panel geeft aan dat uit een aantal beoordelingsformulieren (scripties) over het algemeen wel blijkt dat de docenten intensief betrokken zijn bij de begeleiding, het suggereren van onderwerpen, en bij de bijsturing op verschillende vlakken (methode, taal, et cetera). Studenten krijgen volgens de examencommissie altijd feedback op de kwaliteit van hun scriptie, maar de wijze waarop (al dan niet via het formulier) staat docenten vrij. Omdat het panel de schriftelijke onderbouwing van het oordeel belangrijk vindt voor de student (en externen), raadt het de opleiding aan er zorg voor te dragen

dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld. Daarbij plaatst het panel nog een kanttekening bij de beoordelingsprocedure. Zo is vaak niet duidelijk hoe de kwalitatieve beoordeling leidt tot het gegeven cijfer, en volgt het cijfermatige oordeel volgens het panel niet per se logisch uit de bevindingen van de beoordelaar. Ook ontbreken duidelijke richtlijnen over de becijfering

Examencommissie

De masteropleiding Taalwetenschappen deelt een examencommissie met de masteropleidingen van 60 en 90 EC in de faculteit Geesteswetenschappen. De faculteit kent een facultaire toetscommissie die in opdracht van de examencommissies adviseert over opleidingsoverstijgende aspecten van toetsing zoals de invloed van Engelstaligheid, toegangseisen et cetera. De examencommissies en toetscommissie rapporteren jaarlijks aan het faculteitsbestuur in een gezamenlijk jaarverslag.

Docenten zijn verplicht om plagiaat te melden bij de examencommissie. Die geeft aan dat ze de afgelopen jaren geen incidenten met plagiaat heeft aangetroffen. Verder voert de examencommissie per domein of opleiding steekproeven uit naar eindwerken (zoals het vorige visitatiepanel aanbeval) die vervolgens in de commissie worden besproken. Het principe is dat de leden van de examencommissie daarbij over de grenzen heen kijken van de departementen die zij vertegenwoordigen.

De examencommissie is gestart met het in kaart brengen van de onderzoeksvaardigheden die in de stages worden getoetst. Ook bekeek de commissie de beoordelingsformulieren. Er is nog geen steekproef genomen (zoals gebruikelijk is bij de scripties), maar dit staat voor het komende jaar op de agenda. Ook de archivering van de stagebeoordelingen schiet nog tekort, maar ook hier wordt aan gewerkt. Het panel is tevreden met de proactieve reactie van de examencommissie op de stages, die sinds 2016 onderdeel zijn van vrijwel iedere masteropleiding. Het panel waardeert bijzonder dat de examencommissie bestudeert op welke wijze onderzoeksvaardigheden via de stages worden geoefend en getoetst. Dit zal de kwaliteit van (de toetsing van) de stages met betrekking tot de onderzoekscomponent verhogen.

Het panel kwalificeert de examencommissie als attent, betrokken en deskundig. De examencommissie toont aan gevoel voor de dagelijkse werkpraktijk van de docenten te hebben. Zij noemt de professionele dialoog als belangrijk instrument om docenten en andere belanghebbenden van de opleiding aan te spreken op zaken die de examencommissie aangaat. De praktijk wijst uit dat dit een succesvolle aanpak is.

Overwegingen

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het stelt vast dat de opleiding gebruik maakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindtermen en hanteert het vierogenprincipe bij het opstellen van toetsen. Het panel raadt de opleiding wel aan om werk te maken van een meer uniforme manier van toetsen die leidt tot meer transparantie en duidelijkheid voor studenten.

De procedures rond de beoordeling van de scripties worden deugdelijk uitgevoerd, maar het gebruik van het beoordelingsformulier is nog wat inconsistent. Het panel raadt de opleiding aan er zorg voor te dragen dat de formulieren voldoende uitgebreid worden ingevuld zodat de uiteindelijke becijfering voldoende herleidbaar is. De interviewsessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren, zeker aangezien duidelijke richtlijnen over becijfering ontbreken. De beoordeling van de stages moet nog rijpen, aldus het panel. Het panel is bijzonder positief over het krachtige functioneren van de examencommissie. Het vindt dat de examencommissie een zeer goede werkwijze heeft gevonden om vanuit de inhoud toezicht te houden. Ze heeft evenwel nog meer tijd nodig om echt grip te krijgen op de kwaliteit van de stages. Het panel heeft de eerste stappen kunnen beoordelen en moedigt de examencommissie aan om op de ingeslagen weg door te gaan.

Conclusie

Masteropleiding Taalwetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Om zicht te krijgen op de realisatie van de beoogde leerresultaten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek acht eindwerken (inclusief beoordelingen). De bestudeerde scripties tonen naar oordeel van het panel voldoende de realisatie van de beoogde leerresultaten. Ze maken de onderzoeksvaardigheden van de studenten voldoende inzichtelijk, en tonen over het algemeen een mooie praktische toepassing door een verband te leggen met de stage. Bij een scriptie die het panel als minder sterk typeerde, sprak het van een duidelijk onderwerp, maar een onduidelijke onderzoeksvraag, een weinig krachtige literatuurbespreking (veel citaties, weinig synthese), en een mager uitgevoerde methode. Bij de betere scripties zag het panel originele onderwerpen, duidelijke en goed uitgewerkte onderzoeksvragen, samenhangende literatuurbespreking, goede focus en voldoende synthese van bronnen. Daarnaast merkt het panel op dat de scripties over het algemeen vlot geschreven zijn.

Alumni

55% van de ICC-alumni vindt een baan in het bedrijfsleven in functies waarin multiculturaliteit en meertaligheid speciale aandacht behoeven. De afgelopen jaren vonden enkele Utrechtse alumni een promotieplaats bij een buitenlandse universiteit (onder meer in Bazel en Florence). Daarnaast stroomt 21% door naar een educatieve master en vindt een baan in het onderwijs. Dat kan het middelbaar onderwijs zijn, maar ook volwassenenonderwijs, waaronder NT2 onderwijs aan migranten.

Studenten MTV worden primair opgeleid voor een baan in de eerste en tweede lijn van het onderwijs of in organisaties die met taal en taalonderwijsbeleid te maken hebben. Een enquête onder afgestudeerden (2015) leert dat 27% in de eerste lijn van het onderwijs terechtkomt, vaak nadat ze de eenjarige universitaire lerarenopleiding hebben gevolgd. Alumni komen verder onder andere terecht bij bureaus voor taaladvies en taalonderwijsbeleid, en adviesinstellingen en uitgeverijen (redactiewerk). Een aanzienlijk deel heeft werk gevonden buiten het beroepenveld van de MTV-er.

Overwegingen

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door scripties te bestuderen en een gesprek te voeren met alumni. Na bestudering van de scripties concludeert het panel dat deze over het algemeen van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding.

Conclusie

Masteropleiding Taalwetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft standaard 1, 2, 3 en 4 van de masteropleiding Taalwetenschappen beoordeeld als 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Taalwetenschappen* als 'voldoende'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Masteropleiding Literary Studies

On completion of the programme a graduate:

1. has profound knowledge of and insight into the field of the programme;
2. has thorough knowledge of a speciality within the study programme;
3. has the academic skills to independently identify, formulate, analyse and suggest possible solutions to problems independently in the field of the programme;
4. has the skills required to gather (relevant/research) information and, based on this information, to formulate assessments or recommendations that consider the quality of the information gathered and the societal, scientific and ethical responsibilities involved in applying one's own knowledge and judgement;
5. has the skills required to conduct research in the field of literary studies and to present this research in a manner that meets the norms of the discipline;
6. has (developed) the professional and academic skills taught in the Literature Today programme;
7. is able to apply acquired knowledge and insight within a (broader) societal context, in a professional manner;
8. is able to communicate conclusions, as well as the underlying knowledge, grounds and considerations, to an audience composed of both specialists or non-specialists;
9. is capable of further (independent) academic development, based on the acquired knowledge and skills, in either post-graduate education (studies) or a PhD track.

Masteropleiding Neerlandistiek

De afgestudeerde:

1. heeft aantoonbare kennis van en inzicht in het vakgebied van de Nederlandse taal en cultuur in internationale contexten op een gevorderd niveau. Dit gevorderd niveau betreft zowel de taalkunde/taalbeheersing als de letterkunde van het Nederlands in internationale contexten;
2. is in staat om een originele bijdrage te leveren aan die kennis door middel van een onderzoek;
3. is in staat om verworven kennis en inzicht toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (eventueel multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan die van de Nederlandse taal en cultuur, en kan in zulke omstandigheden zelfstandig problemen signaleren, formuleren en analyseren, en eventueel oplossingen aandragen;
4. is in staat om, naar aanleiding van een vraag of een probleem op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur, relevante informatie te verzamelen en op basis daarvan een oordeel of een advies te formuleren, daarbij rekening houdend met de kwaliteit van de informatie en tevens met de sociaalmaatschappelijke, wetenschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen;
5. is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten en niet-specialisten;
6. is op grond van opgedane kennis en vaardigheden in staat zich zelfstandig verder te ontwikkelen, o.m. in het kader van post-academiaal onderwijs of een promotietraject.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De afgestudeerde:

1. heeft diepgaande kennis van en inzicht in het vakgebied van het gevolgde masterprogramma;
2. heeft een grondige kennis van een specialisme binnen de opleiding;
3. heeft de vaardigheid om zelfstandig problemen op het terrein van het gevolgde masterprogramma te signaleren, formuleren en analyseren, en eventuele oplossingen aan te dragen;
4. heeft de vaardigheid om de beschikbare informatie te verzamelen en op basis daarvan een oordeel of een advies te formuleren, en daarbij rekening te houden met de kwaliteit van de

informatie en tevens met de maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen;

5. heeft de vaardigheid om onderzoek op het vakgebied van het gevolgde masterprogramma uit te voeren en daarover mondeling en schriftelijk te rapporteren op een wijze die voldoet aan de gebruikelijke disciplinaire normen;
6. beschikt over professionele en academische vaardigheden, i.h.b. vaardigheid m.b.t. de analyse van taalstructuur en taalgebruik van de talen relevant voor de opleiding (inclusief de analyse van meertaligheid);
7. is in staat om opgedane kennis en inzicht op professionele wijze in maatschappelijke context toe te passen;
8. is in staat om conclusies, alsmede kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten, niet-specialisten of betrokkenen in een relevant beroepsveld;
9. is op grond van opgedane kennis en vaardigheden in staat zich zelfstandig verder academisch te ontwikkelen, o.m. in het kader van post-academiaal onderwijs of een promotietraject.

In aanvulling op bovenstaande:

Interculturele communicatie

Het vakgebied bestrijkt interdisciplinair onderzoek naar de communicatie-, cultuur- en organisatie-wetenschappelijke principes, vraagstukken en producten van communicatie in een meertalige omgeving zoals het (internationale) bedrijfsleven en internationale organisaties. Hierbij wordt aandacht besteed aan verschillende benaderingen van interculturele communicatie, waaronder de contrastieve benadering, de imagologische, de interactiebenadering, de *interlanguage* benadering en de transferbenadering gericht op de overdracht van interculturele competenties.

Meertaligheid en taalverwerving

Het vakgebied bestrijkt de bestudering van de taaltheoretische, sociolinguïstische en psycholinguïstische principes en vraagstukken van meertaligheid en taalverwerving, en de toepassing hiervan op het onderwijs en taalbeleid.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN DE PROGRAMMA'S

Masteropleiding Literary Studies

Literature Today (60 EC):

Programme in schematic overview:

Track 1: English and Comparative Literature Track

curricular focus	block 1	block 2	block 3	block 4
core theories	World, Text, Critic	Cultural Crossovers in Literature	thesis (English Literature or Comparative Literature)	
skills	Critical Writing/ alternative: Masterlanguage	Publishing: From Manuscript to Bestseller/ alternative: Masterlanguage	project lab thesis	
electives/ language focus	elective 1: Rewarding Literature	elective 2: The Heritage Industry	Internship / alternative: Masterlanguage/other elective	
work field	Lecture Seminar	Lecture Seminar		

Track 2: Dutch Literature Track

curricular focus	block 1	block 2	block 3	block 4
core theories	World, Text, Critic	Literatuur tussen het globale en lokale	thesis (Dutch Literature)	
skills	De schrijver als criticus/ alternative: Masterlanguage	Publishing: From Manuscript to Bestseller/ alternative: Masterlanguage	project lab thesis	
electives/ language focus	elective 1: Geschiedenis als heden	elective 2: Das Magazin	Internship / alternative: Masterlanguage/other elective	
work field	Lecture Seminar	Lecture Seminar		

Track 3: Modern Literature Track (French, German, Italian or Spanish)

curricular focus	block 1	block 2	block 3	block 4
core theories	World, Text, Critic	Literatuur tussen het globale en lokale or Cultural Crossovers in Literature	thesis French Literature	
			thesis German Literature	
			thesis Italian Literature	
			thesis Spanish Literature	
skills	De schrijver als criticus or Critical Writing/ alternative: Masterlanguage	Publishing: From Manuscript to Bestseller / alternative: MasterLanguage	project lab thesis	
elective/ language focus	elective 1 French: Textes et identités	elective 2 French: Littérature française contemporaine	Internship / alternative: Masterlanguage French, German or Italian/other elective	

	elective 1 German: Kultur und Identität	elective 2 German: Deutsche Gegenwartsliteratur	
	elective 1 Italian: Interculturalità nella letteratura di viaggio	elective 2 Italian: Scritture di guerra	
	elective 1 Spanish: Encuentros Culturales	elective 2 Spanish: Literatura hispánica actual	
workfield	Lecture Seminar	Lecture Seminar	

Core Curriculum (10 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode	Track
TLMV16001	Tlc-World, Text, Critic	5	1	1, 2, 3
TLMV16006	Tlc-Cultural Crossovers in Literature	5	2	1, 3
TLMV16008	Tlc-Literatuur tussen het globale en lokale	5	2	2, 3

Electives (20 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode	Track
TLMV16004	Eng-Rewarding Literature	5	1	1
TLMV16005	Ned-Geschiedenis als heden	5	1	2
TLMV16302	Fra-Textes et Cultures	5	1	3
TLMV16301	Dui-Kultur und Identität	5	1	3
TLMV16303	Ita-Interculturalità nella letteratura di viaggio	5	1	3
TLMV14322	Spa-Encuentros Culturales	5	1	3
TLMV16010	Eng-The Heritage Industry	5	2	1
TLMV16013	Ned-Das Magazin	5	2	2
TLMV16011	Fra-Littérature française contemporaine	5	2	3
TLMV16009	Dui-Deutsche Gegenwartsliteratur	5	2	3
TLMV16012	Ita-Scritture di guerra	5	2	3
TLMV16014	Spa-Literatura hispánica actual	5	2	3
TLMV16014	Tlc-Internship Literature Today	5-10	1 2 3 4	1, 2, 3
TLMV16019	Tlc-Ondernemerschap	5	3	1, 2, 3
GWMIND1603	Individueel onderdeel niveau (R)MA	5	1 2 3 4	1, 2, 3

Skills (10 ECTS)

Code	Cursusnaam	EC	Periode	Track
TLMV16002	Tlc-Critical Writing	5	1	1, 3
TLMV16003	Tlc-De Schrijver als Criticus: Literaire kritiek in de eenentwintigste eeuw	5	1	2, 3
TLMV16007	Tlc-Publishing: From Manuscript to Bestseller	5	2	1, 2, 3

Research project (20 ECTS)

Code	Cursusnaam	EC	Periode	Track
TLMV16017	Eng-Thesis Literature Today (English and Comparative Literature)	20	1 2 3 4	1
TLMV16016	Ned-Thesis Literatuur Vandaag (Nederlandse literatuur)	20	1 2 3 4	2
TLMV16018	Tlc-Thesis Literature Today (Modern Literature [French, German, Italian, Spanish])	20	1 2 3 4	3

Masteropleiding Neerlandistiek

Neerlandistiek (60 EC):

Kerncurriculum (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16101	Ned-Taalvariatie in het Nederlands	5	1
TLMV16102	Ned-Schrijverschap als ondernemerschap	5	1
TLMV16103	Ned-Nederlands taaladvies en -onderwijs in vergelijkend perspectief	5	2

Keuzecursussen (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV14327	Ned-Binnen- en buitenblik op Nederland	5	1
TLMV16401	Tlc-Communicatie en organisaties	5	1
GKMV17002	Ges-Public History en Werelderfgoed	5	1
TLMV16003	Tlc-De Schrijver als criticus	5	1
TLMV16005	Ned-Geschiedenis als heden	5	1
TLMV14324	Ned-Nederland in Europese context	5	2
TLMV16013	Ned-Das Magazin	5	2
TLMV16008	Tlc-Literatuur tussen het globale en lokale	5	2
TLMV14011	Ned-Nederlands als tweede taal	5	2
TLMV16104	Ned-Schrijven voor een breed publiek	5	2
TLMV16512	Ned-Meertaligheid binnen het Nederlands	5	3
TLMV16019	Ondernemerschap	5	3

Praktijkonderdeel (10 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV17101	Ned-Stage MA Neerlandistiek	10	1 2 3 4

Onderzoeksproject

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16107	Ned-Afstudeerscriptie Neerlandistiek	20	1 2 3 4

Masteropleiding Taalwetenschappen

Meertaligheid en Taalverwerving (60 EC):

Kerncurriculum (20 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16501	Tlc-Taalverwerving	5	1
TLMV16502	Tlc-Meertaligheid	5	1
TLMV16503	Tlc-MTV onderzoek in perspectief ⁴	5	1
TLMV16504	Tlc-Methoden van taalonderzoek	5	2

Taalspecifiek track Duits verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV16304	Dui-Kultur und Kommunikation	5	2
TLMV16506	Dui-Mehrsprachigkeit im Deutschen Kontext	5	3

Taalspecifiek track Engels verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV14315	Eng-English and Cultural Diversity	5	2
TLMV16508	Eng-Perception and Production in L2 Acquisition	5	3

Taalspecifiek track Frans verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV16305	Fra-Plurilinguisme, discours et identité	5	2
TLMV16509	Fra-Acquisition du français	5	3

Taalspecifiek track Italiaans verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV14319	Ita-Plurilinguismo e Interculturalità	5	2
TLMV16510	Ita-Italiano come L1 e L2	5	3

Taalspecifiek track Nederlands verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV14011	Ned-Nederlands als tweede taal	5	2
TLMV16512	Ned-Meertaligheid binnen het Nederlands	5	3

Taalspecifiek track Spaans verplicht (15EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2
TLMV14321	Spa-Encuentros lingüísticos	5	2
TLMV16513	Spa-Español como L1, L2 y 2L1	5	3

Meertalig track verplicht (5 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16505	Tlc-Taaldiagnostiek	5	2

⁴ Ook in te ruilen met een Masterlanguage cursus; zie artikel 3.6.1.

Meertalig track gebonden keuze (10EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV14011	Ned-Nederlands als tweede taal	5	2
TLMV16508	Eng-Perception and Production in L2 Acquisition	5	3
TLMV16512	Ned-Meertaligheid binnen het Nederlands	5	3
GSTOKC10	Taalbeleid in onderwijs en maatschappij	5	4

Verplichte keuze (10 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV18001	Tlc-Begeleide praktijkcomponent	5-10	3, 4
TLMV18111	Masterlanguage	5	3, 4

Afstudeerproject (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV18514	Tlc-Scriptie MTV	15	3-4
TLMV18515	Dui-Scriptie MTV Duits	15	3-4
TLMV18516	Eng-Scriptie MTV Engels	15	3-4
TLMV18517	Fra-Scriptie MTV Frans	15	3-4
TLMV18518	Ita-Scriptie MTV Italiaans	15	3-4
TLMV18519	Ned-Scriptie MTV Nederlands	15	3-4
TLMV18520	Spa-Scriptie MTV Spaans	15	3-4

Interculturele Communicatie (60 EC):

Taaloverstijgend verplicht (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV14312	Tlc-Communicatie, diversiteit en organisatie I : Theoretische modellen	5	1
TLMV18328	Tlc-Communicatie, diversiteit en organisatie II: Onderzoeksmethoden	5	1
TLMV14311	Tlc-Meertaligheid en Mediation: Interculturele competentie	5	2

Taalspecifiek track verplicht Duits (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV16301	Dui-Kultur und Identität	5	1
TLMV16304	Dui-Kultur und Kommunikation	5	2

Taalspecifiek track verplicht Engels (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV14316	Eng-English and Cultural Identity	5	1
TLMV14315	Eng-English and Cultural Diversity	5	2

Taalspecifiek track verplicht Frans (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV16302	Fra-Textes et Cultures	5	1
TLMV16305	Fra-Plurilinguisme, discours et identité	5	2

Taalspecifiek track verplicht Italiaans (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV14319	Ita-Interculturalità nella letteratura di viaggio	5	1
TLMV16305	Ita-Plurilinguismo e Interculturalità	5	2

Taalspecifiek track verplicht Nederlands (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV14327	Ned-Binnen- en buitenblik op Nederland	5	1
TLMV14324	Ned-Nederlands in een Europese context	5	2

Taalspecifiek track verplicht Spaans (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2
TLMV14322	Spa-Encuentros culturales	5	1
TLMV14321	Spa-Encuentros lingüísticos	5	2

Meertalig track verplicht (5 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV13016	Tlc-Intercultureel adviseren	5	2

Meertalig track gebonden keuze (10 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV16301	Dui-Kultur und Identität	5	1
TLMV16304	Dui-Kultur und Kommunikation	5	2
TLMV14316	Eng-English and Cultural Identity	5	1
TLMV14315	Eng-English and Cultural Diversity	5	2
TLMV16302	Fra-Textes et Cultures	5	1
TLMV16305	Fra-Plurilinguisme, discours et identité	5	2
TLMV16303	Ita-Interculturalità nella letteratura di viaggio	5	1
TLMV14319	Ita-Plurilinguismo e Interculturalità	5	2
TLMV14327	Ned-Binnen- en buitenblik op Nederland	5	1
TLMV14324	Ned-Nederlands in een Europese context	5	2
TLMV14322	Spa-Encuentros culturales	5	1
TLMV14321	Spa-Encuentros lingüísticos	5	2

Praktijkonderdeel (5-15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV14329	Tlc-Stage ICC	5-15	4
TLMV14302	Dui-Stage ICC Duits	5-15	4
TLMV14304	Eng-Stage ICC Engels	5-15	4
TLMV14306	Fra-Stage ICC Frans	5-15	4
TLMV14308	Ita-Stage ICC Italiaans	5-15	4
TLMV14326	Ned-Stage ICC Nederlands	5-15	4
TLMV14310	Spa-Stage ICC Spaans	5-15	4

Onderzoeksproject (15 EC)

Code	Cursusnaam	EC	Periode
TLMV14323	Tlc-Scriptie ICC	15	3
TLMV14301	Dui-Scriptie ICC Duits	15	3
TLMV14303	Eng-Scriptie ICC Engels	15	3
TLMV14305	Fra-Scriptie ICC Frans	15	3
TLMV14307	Ita-Scriptie ICC Italiaans	15	3
TLMV14325	Ned-Scriptie ICC Nederlands	15	3
TLMV14309	Spa-Scriptie ICC Spaans	15	3

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Dag 1

18 juni

9.00	9.30	ontvangst en korte pitch door opleidingsdirecteuren
9.30	12.00	startoverleg, inzien documenten, voorbereiden B NL, FR, DU
12.00	12.30	lunch
12.30	13.30	management MTL
13.30	14.00	voorbereiden B NL, FR, DU
14.00	14.45	OPD en coord B NL, FR, DU
14.45	15.30	studenten B NL, FR, DU
15.30	15.45	pauze
15.45	16.30	docenten B NL, FR, DU
16.30	17.00	alumni B NL, FR, DU
17.00	18.00	Afronden B NL, FR, DU

Dag 2

19 juni

8.30	10.00	paneloverleg, inzien documenten, voorbereiden B SP, ITA, KELT
10.00	10.45	OPD en coord B SP, ITA, KELT
10.45	11.30	studenten B SP, ITA, KELT
11.30	11.45	pauze
11.45	12.30	docenten B SP, ITA, KELT
12.30	13.00	alumni B SP, ITA, KELT
13.00	14.00	lunch & afronden B SP, ITA, KELT
14.00	14.30	Voorbereiden B TW, LIT, EN
14.30	15.15	OPD en coord. B TW, LIT, EN
15.15	16.00	studenten B TW, LIT, EN
16.00	16.15	pauze
16.15	17.00	docenten B TW, LIT, EN
17.00	17.30	alumni B TW, LIT, EN
17.30	18.30	Afronden B TW, LIT, EN

Dag 3

20 juni

8.30	10.00	paneloverleg en inzien documenten
10.00	11.00	examencommissies bachelors
11.00	12.00	afronden bachelors
12.00	12.30	Lunch
12.30	13.00	voorbereiden M LET, TW, NEER
13.00	13.45	OPD en coord M LET, TW, NEER
13.45	14.30	studenten M LET, TW, NEER
14.30	14.45	pauze
14.45	15.30	docenten M LET, TW, NEER
15.30	16.00	alumni M M LET, TW, NEER
16.00	17.30	Afronden M LET, TW, NEER

Dag 4

21 juni

9.00	10.00	overleg panel
10.00	11.00	examencommissie masters
11.00	11.30	overleg panel
11.30	12.30	eindgesprek management
12.30	15.00	formuleren eendoordelen, incl. lunch
15.00	15.30	presentatie voorlopige bevindingen.
15.30	15.45	pauze
15.45	16.45	ontwikkelgesprekken parallel

Uitleg:

coord	opleidingscoördinator
NL, FR, DU	B Nederlands, Frans, Duits
B SP, ITA, KELT	B Spaans, Italiaans, Keltisch
B TW, LIT, EN	B Taalwetenschap, Literatuurwetenschap, Engels
M LET, TW, NEER	M Letterkunde, Taalwetenschap, Neerlandistiek

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek acht eindwerken bestudeerd van de masteropleiding Literary Studies, acht eindwerken van de masteropleiding Neerlandistiek en acht eindwerken van de masteropleiding Taalwetenschappen. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemene documenten

- Alle zelfstudies
- Notulen van de Opleidingscommissies, vergaderingen 1 t/m 3 2018-2019
- KNAW-Rapport: Verkenning talen voor Nederland
- GW Notitie Werkdruk: grip op werk

Examencommissie

- Rapport Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK)
- Facultaire Richtlijn Toetsing en Beoordeling
- Toetsregeling Undergraduate School TLC
- Jaarverslag examencommissies Geesteswetenschappen 17-18
- Notitie Fraude en plagiaat, faculteit Geesteswetenschappen

Career Services

- Factsheet van UU Career Services 2016-2017
- Factsheet van UU Career Services 2017-2018

Specifiek voor Literatuurwetenschap

- *Student Companion* (pdf) in het Engels

Specifiek voor Engels

- *Stylesheets Linguistics en Literature and Culture*
- *Writing Marking Grids*

Specifiek voor Taalwetenschap

- Taalbeleidsdocument bachelor Taalwetenschap (verkorte versie)

Leestafel MASTERS- TLC

Van de hieronder genoemde cursussen per opleiding zijn de volgende zaken gedeeld met de visitatiecommissie:

- Cursushandleiding
- Te lezen literatuur
- Toetsen
- Nakijkmodellen
- Studentenwerk
- Docentcommentaar

Letterkunde

- 1) Publishing: From Manuscript to Bestseller
- 2) Literatuur tussen lokaal en globaal

Neerlandistiek

- 1) Schrijverschap als ondernemerschap
- 2) Nederlands taaladvies en -onderwijs

Interculturele communicatie

- 1) Leeronderzoek Interculturele Communicatie
- 2) Spa-Encuentros lingüísticos

Meertaligheid en Taalverwerving

- 1) MTV Onderzoek in perspectief
- 2) Perception and production

Leestafel BACHELORS- TLC

Van de hieronder genoemde cursussen per opleiding zijn de volgende zaken gedeeld met de visitatiecommissie:

- Cursushandleiding
- Te lezen literatuur
- Toetsen
- Nakijkmodellen
- Studentenwerk
- Docentcommentaar

Duits

- 1) Einführung in die linguistische Analyse des Deutschen (BP)
- 2) Kulturelles Lernen in Deutsch als Fremdsprache (VP)

Engels

- 1) Civil War to Civil Rights (BP)
- 2) The Acquisition of English (VP)

Frans

- 1) Linguistique française B (TK2) (VP)
- 2) Figures féminines de la littérature (LCU2)

Italiaans

- 1) Fondamenti di Linguistica italiana (BP)
- 2) Identita' e alterita' nel cinema e nella letteratura italiani (VP)

Keltisch

- 1) Middle Welsh: Language and Culture 2 (BP)
- 2) From Táin to Tolkien (VP)

Literatuurwetenschap

- 1) Eurolit 1: Oudheid en Middeleeuwen (BP)
- 2) Utopian Imagination (VP)

Nederlands

- 1) Instrueren en Overtuigen (BP)
- 2) Visies op de Nederlandse identiteit (VP)

Spaans

- 1) Lengua española: pasado y presente (BP)
- 2) Cruces de fronteras: migración y movilidad (VP)

Taalwetenschap

- 1) Taalontwikkeling
- 2) Variatie en verandering in taal (VP)